

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Έτος 2018

Αριθμός φύλλου 73

Ιανουάριος- Ιούλιος

33 Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος (10/17-12-2017)

Την ετήσια 33η Γενική Συνέλευσή μας τίμησαν με την παρουσία τους, ο κ. Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Σταύρος Κοντονής, οι εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων, ο κ. Πρόεδρος του Αρείου Πάγου Βασίλειος Πέππας, η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κα Ξένη Δημητρίου-Βασιλοπούλου και οι Πρόεδροι των Ανώτατων Δικαστηρίων οι οποίοι απηύθυναν χαιρετισμούς.

Ομιλία Της Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου κας Ξένης Δημητρίου-Βασιλοπούλου στην 33η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Ε.Ε.Ε.

Αγαπημένοι μου συνάδελφοι και εκλεκτοί προσκεκλημένοι της Ε.Ε.Ε.

Οι Πυθαγόρειοι είχαν την υποχρέωση, πριν κοιμηθούν να κάνουν ένα πνευματικό απολογισμό, θέτοντας στους εαυτούς τους τρία ερωτήματα και απαντώντας σε αυτά.

Το πρώτο ερώτημα ήταν: «**Πή παρέβην;**», Πού παραστράτησα; Το δεύτερο: «**Τί δ' έρεξα;**», Τι έκανα; και το τρίτο: «**Τί μοι δέον ούκ έτελέσθη;**» Τι έπρεπε να κάνω και δεν το έκανα;

Η Γενική Συνέλευση της Ένωσής μας πιστεύω, πως έστω μια φορά το χρόνο δίνει την ευκαιρία στους Εισαγγελείς της Χώρας να αναστοχαστούμε σαν άλλοι Πυθαγόρειοι τα πεπραγμένα μας, να προβληματιστούμε για το παρόν, να επαναπροσδιορίσουμε το μέλλον θέτοντας νέους στόχους και νέα οράματα.

«**Τί δ' έρέξαμεν;**»

Οι περισσότεροι συνάδελφοι υπερέβησαν τον εαυτό τους και ανταποκρίθηκαν στις αυξημένες απαιτήσεις του λειτουργήματός μας. Οι Προϊστάμενοι των Εισαγγελιών μας με τους Προϊσταμένους των Πρωτοδικείων και των Εφετείων της Χώρας ολοκλήρωσαν το πολύ δύσκολο έργο της απομάκρυνσης από τα Δικαστικά Καταστήματα χιλιάδων όπλων και πυρομαχικών και της τακτοποίησης των πειστηρίων και των αρχείων των Υπηρεσιών τους. Οι Ανακριτές της Χώρας, εκτός από λίγες εξαιρέσεις, μετά την επί τόπου μετάβασή μας και τη συμπαραστάσή μας περαίωσαν πολύ μεγάλο όγκο υποθέσεων, που εκκρεμούσαν στα ανακριτικά γραφεία από το 2009 και μέχρι το 2016, ενώ οι Εισαγγελείς μας κλήθηκαν να διεκπεραιώσουν όλες αυτές τις ανακριτικές δικογραφίες.

«**Πή παρέβην;**»

Η καθυστέρηση, όμως, στη διεκπεραίωση των

υποθέσεων κατά την προδικασία αλλά και κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο είναι λερναία ύδρα, που τα κεφάλια της δεν οφείλονται μόνο στους Δικαστικούς Λειτουργούς αλλά και σε άλλους πυλώνες της Δικαιοσύνης. Δίκη με σπουδαίο αντικείμενο άρχισε σε δικάσιμο του Φεβρουαρίου 2017 και μόλις πριν περίπου ένα μήνα εξετάσθηκε ο πρώτος μάρτυρας, ενώ όλο σχεδόν το υπόλοιπο χρονικό διάστημα πέρασε με τον αυτεπάγγελο διορισμό συνηγόρων υπεράσπισης σε κατηγορούμενους και την εν συνεχεία παραίτηση αυτών.

Και η δίκη αυτή δεν είναι η μόνη. Ένας ημίθεος και ταλαιπωρήθηκε να απαλλάξει τη Λέρνη από το Τέρας, πόσο μάλλον οι κοινοί θνητοί στην περίπτωση μας.

Πολλές ποινικές υποθέσεις, που αφορούν πλημμελήματα αλλά και κακουργήματα, όταν έρχονται μετά την άσκηση αίτησης αναιρέσης να προσδιοριστούν από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, τα εγκλήματα έχουν παραγραφεί.

Εξετάζοντας τις αιτίες της παρέλευσης του χρόνου της παραγραφής διαπιστώσαμε, πως η προκαταρκτική εξέταση ή η κύρια ανάκριση είχε διαρκέσει μεγάλο χρονικό διάστημα ή είχαμε πολλές αναβολές κατά την εκδίκαση των υποθέσεων (μέχρι και 17 αναβολές εντοπίσαμε σε υπόθεση και στους δύο βαθμούς) ή στο υπερβολικά μεγάλο διάστημα, που μεσολάβησε για την παράδοση αποφάσεων από τους Προέδρους των Ποινικών Δικαστηρίων, προκειμένου αυτές να καταχωρηθούν στο ειδικό βιβλίο, ώστε να αρχίσει να τρέχει η προθεσμία για την άσκηση της αναιρέσης.

Οι προκαταρκτικές πειθαρχικές εξετάσεις και οι πειθαρχικές αγωγές έχουν αυξηθεί σημαντικά κατά συναδέλφων, **χωρίς** να σχηματίζονται σχετικές πειθαρχικές δικογραφίες για καθυστέρηση των ορίων διεκπεραίωσης αμέσως με τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος, που τίθενται από τον Οργανισμό Δικαστικών Λειτουργών και Δικαστηρίων, το Ν. 4022/2011 και τις σχετικές εγκυκλίους μας, αλλά **με ανοχή μας**, πολύ μετά από το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

«**Τί (άλλο) δ' έρέξαμεν;**»

Όσο τα μέσα μεταφοράς και τα μέσα επικοινωνίας εξελίσσονται, τόσο ο πλανήτης μας μικραίνει. Γίνεται μια γειτονιά, που πρέπει να την γνωρίσουμε και όλοι μαζί να την προστατέψουμε και να την φροντίσουμε.

Αν ένας Οδυσσέας «πολλών δ' ανθρώπων είδεν άστερα και νών ξγνω» πριν 3.200 χρόνια περίπου, εμείς πρέπει να μένουμε καθηλωμένοι στη Χώρα μας, πιστεύοντας πως σε θέματα Δικαιοσύνης κατέχουμε την πάσαν αλήθεια, γιατί γνωρίζουμε τη νομοθεσία και τη νομολογία των Δικαστηρίων της Χώρας μας, του ΕΔΔΑ, των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Δικαστηρίων;

Στο έγκλημα έχουν επέλθει μεγάλες αλλαγές. Οι εγκληματίες είναι πιο γρήγοροι από εμάς. Μεταφέρουν χρήματα, πολλές φορές άυλα, από τον ένα λογαριασμό στον άλλον ή από τη μια εξωχώρια εταιρεία στην άλλη, κι εμείς πολλές φορές χάνουμε πολύτιμο χρόνο, γιατί δεν διαθέτουμε τα κατάλληλα εργαλεία. Πρέπει να επιταχύνουμε τις διαδικασίες, πρέπει να ανακαλύπτουμε έγκαιρα το έγκλημα, να διακόπτουμε την πορεία του, ακόμη και να το προλαμβάνουμε. Το έγκλημα δεν είναι μόνο διασυνοριακό, είναι διαπλανητικό και εξωπλανητικό.

Καμιά χώρα δεν είναι ασφαλής μόνη της απέναντι στο έγκλημα κι όταν κάποια πέφτει και βάλλεται, πέφτουμε όλοι μαζί.

Η **ασπίδα μας** για την αντιμετώπιση αυτού του εγκλήματος, πρέπει να έχει δύο όψεις: (i) τη συνεργασία και (ii) την καινοτομία.

Η **συνεργασία** θα μας δώσει καλές πρακτικές και κοινές διακρατικές ομάδες για έρευνες.

Τα μοντέλα της διεθνούς συνεργασίας είναι:
α) Σε επίπεδο Κεντρικών Αρχών, όπως μεταξύ Εισαγγελιών,
β) Σε επίπεδο Αστυνομικών και Εισαγγελικών και Ανακριτικών Αρχών και
γ) Σε επίπεδο νέων μοντέλων συνεργασίας, που έχουν να κάνουν με την ψηφιακή εποχή.

Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας, πραγματοποιήσαμε με συναδέλφους από όλους τους βαθμούς ταξίδια σε χώρες, με τις οποίες έχουμε υπογράψει σχετικά Μνημόνια Συνεργασίας, όπως με την Κίνα, τη Βουλγαρία, το Καζακστάν, τη Ρωσία. Ακόμη, με συναδέλφους από όλους τους βαθμούς παρακολουθήσαμε συνέδρια στο Λονδίνο, στο Πεκίνο, στη Χάγη, στο Δουβλίνο και στις Βρυξέλλες, ενώ στο Παρίσι συναντηθήκαμε με Αξιωματικούς της Γαλλικής Αστυνομίας αρμόδιους για την καταπολέμηση του Οργανωμένου Εγκλήματος, ενόψει της κοινής ομάδας δράσης που έχει συγκροτηθεί από την Αστυνομική Δ/νση Θεσσαλονίκης και τις Εισαγγελικές και Ανακριτικές Αρχές των Εισαγγελιών Εφετών και Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

Η διεθνής μας αυτή συνεργασία συμπληρώθηκε

με επισκέψεις στην Υπηρεσία μας των Κινέζων συναδέλφων με επικεφαλής τον Γενικό Εισαγγελέα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στους οποίους παρουσιάσαμε το ποινικό ελληνικό σύστημα, καθώς και των Βουλγάρων συναδέλφων με επικεφαλής τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, με τους οποίους ανταλλάξαμε απόψεις και τεχνογνωσία σε θέματα εσωτερικής και εξωτερικής τρομοκρατίας, σε ημερίδα που διοργανώσαμε.

Στην Ελλάδα μαζί με την Ένωσή μας δεχθήκαμε για συνομιλίες μέλη του Δ.Σ. της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ενώσεων Εισαγγελικών Λειτουργών, προκειμένου να δεχθούν να μας αναθέσουν τη διοργάνωση του Παγκόσμιου Συνεδρίου της Ομοσπονδίας για το 2020. Πολλοί Εισαγγελικοί Λειτουργοί, μας εκπροσώπησαν σε όλα τα ευρωπαϊκά fora, που έλαβαν χώρα φέτος. Όσον αφορά την άλλη όψη της **ασπίδας** μας κατά του διεθνούς εγκλήματος, την **καινοτομία**, αυτή δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τους Εισαγγελικούς Λειτουργούς.

Η καινοτομία προϋποθέτει μια πολύ καλά οργανωμένη μηχανοργάνωση και απευθείας διασύνδεση των Δικαστικών Υπηρεσιών μεταξύ τους αλλά και με άλλες συνεργαζόμενες Υπηρεσίες, όπως την ΕΛ.ΑΣ., το Λιμενικό Σώμα κ.λπ., αυτοματοποιημένη συλλογή πληροφοριών, **βάσεις δεδομένων** για κατηγορίες εγκλημάτων, για εγκληματίες, για αποτυπώματα και DNA και πρόσβαση σε όμοιες βάσεις άλλων χωρών της Ε.Ε.

Με τις καινοτομίες της τεχνολογίας οι δουλειές, για τις οποίες ξοδεύουμε πολλές ώρες, μπορούν να αυτοματοποιηθούν κι έτσι να επιταχυνθούν οι διαδικασίες, όπως ακριβώς γίνεται σήμερα στα περισσότερα κράτη της Ε.Ε. με πρωτοπόρα την Εσθονία, στην οποία πράγματι λειτουργεί η e-justice. Το 2020, αναμένεται στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη, οι δίκες να γίνονται μέσω οθόνης και μέσω διαδικτύου. Ήδη σε ορισμένα από αυτά η εξέταση των μαρτύρων γίνεται μέσω skype.

Το λιγότερο, πριν 15 χρόνια έπρεπε να είχαμε τελειώσει με τη μηχανοργάνωση των Υπηρεσιών της Δικαιοσύνης. Να τι δεν κάναμε, που έπρεπε να το έχουμε κάνει. Οι καινοτομίες, η τεχνολογία στη Δικαιοσύνη θα ήταν ο από μηχανής Θεός, που θα είχε λύσει σχεδόν τα περισσότερα από τα προβλήματά της, που σχετίζονται με την ταχύτητα απονομής της.

Η εξελιγμένη τεχνολογία μπορεί, πέραν των άλλων, να προσφέρει πολύ γρήγορη επεξεργασία στοιχείων τεράστιων δικογραφιών και πολύ γρήγορη μετάφραση των εγγράφων μιας δικογραφίας σε οποιαδήποτε γλώσσα.

Πάντα, βέβαια, χρειάζονται οι άνθρωποι, οι εκπαιδευμένοι άνθρωποι, που θα τροφοδοτήσουν με δεδομένα τις μηχανές. Χρειάζονται, όμως, πολλοί λιγότεροι, από όταν τα πράγματα γίνονται χειροκίνητα, με ελλιπή ή ξεπερασμένα ή καθόλου ηλεκτρονικά συστήματα και προγράμματα.

Όσα αναφέραμε, δεν είναι τα μόνα που χρειαζόμαστε για μια σύγχρονη και αποτελεσματική απονομή της Δικαιοσύνης. Χρειαζόμαστε και άλλα

εργαλεία οι Δικαστικοί Λειτουργοί για να είμαστε αποδοτικοί.

Θέλουμε δια βίου εκπαίδευση και εξειδίκευση.

Πριν λίγο καιρό βρεθήκαμε στη Χάγη, για να παρακολουθήσουμε με συναδέλφους ένα σεμινάριο στη Eurojust και έπεσε στα χέρια μας ένα φυλλάδιο της Commission σχετικά με την εκπαίδευση των Εισαγγελέων και των Δικαστών των κρατών-μελών της Ε.Ε. Πράγματι αιφνιδιαστήκαμε και για τους Έλληνες Εισαγγελείς και για τους Έλληνες Δικαστές, αφού το ποσοστό εκπαίδευσής τους στην Ε.Ε. ήταν < 5%. Ήδη δραστηριοποιηθήκαμε και αιτηθήκαμε από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικής Επιμόρφωσης (EJTN) την εκπαίδευση Εισαγγελικών Λειτουργών. Το Δίκτυο μας δέχθηκε για το 2018 ως εταίρους και για το 2019 θα μας δεχθεί ως μέλη, αφού προβούμε στις σχετικές διαδικασίες.

Το 2018 θα εκπαιδευτούν 30 Εισαγγελείς μας από όλους τους βαθμούς και από όλη τη Χώρα, 15 για μια εβδομάδα και 15 για δύο εβδομάδες, σε χώρες της Ε.Ε. και θα δεχθούμε για εκπαίδευση άλλους 30 από κράτη της Ε.Ε. χωρίς καμιά οικονομική επιβάρυνση της Χώρας.

Η **δια βίου εκπαίδευση** των Εισαγγελικών Λειτουργών αποτελεί ήδη μαζί με τη **σύναψη Διεθνών Σχέσεων**, από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, μέλημα της τελευταίας, βάσει του Νέου Κανονισμού της, που πρόσφατα ψηφίστηκε ομόφωνα από την Ολομέλειά της.

Έτσι, μαζί με τους συναδέλφους μου στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου έχουμε βάλει ψηλά τον πήχη των προσπαθειών μας για περισσότερο καταρτισμένους και εξειδικευμένους Εισαγγελικούς Λειτουργούς, με την εκπόνηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εντός και εκτός Ελλάδας. Εντός δε Ελλάδας, όχι μόνο στην Αθήνα, αλλά και σε άλλες εφετειακές περιφέρειες, όπως ήδη έχει γίνει μέχρι τώρα.

Στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη δύο Εισαγγελείς από τις ΗΠΑ εκπαιδύσαν μεγάλο αριθμό Εισαγγελικών Λειτουργών σε θέματα «Κακοποίησης ζώων και παιδιών και τη σχέση αυτών μεταξύ τους», τρεις δε εκπαιδευτές από το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights - ODHIR) εκπαιδύσαν, για να γίνουν εκπαιδευτές, 24 συναδέλφους, 4 συναδέλφους από τη στρατιωτική δικαιοσύνη και 4 αστυνομικούς στα εγκλήματα μίσους. Επίκειται δε και η εκπαίδευση σε οικονομικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα είκοσι (20) Εισαγγελέων μας, είκοσι (20) Δικαστών και τεσσάρων (4) Εισαγγελέων της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης από το ΕΚΠΑ κατά το χρονικό διάστημα Φεβρουαρίου - Ιουνίου 2018, μετά και την υπογραφή σχετικού Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των Εργαστηρίων «Τραπεζικής» και «Εκπαίδευσης και Εφαρμογών Λογιστικής» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αρείου Πάγου και της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

Αλλά και στην Εθνική Σχολή Δικαστικών

Λειτουργών πρέπει να εισάγουμε καινά δαιμόνια.

Οι νέοι σπουδαστές μας, εκτός από τα μαθήματα δικαίου και δεοντολογίας που διδάσκονται, θα πρέπει να ενισχυθούν στο δύσκολο έργο, που καλούνται να επιτελέσουν μετά την αποφοίτησή τους, με δεξιότητες επικοινωνίας, δεξιότητες διαχείρισης άγχους και δεξιότητες διαμεσολάβησης. Όλα αυτά διδάσκονται και μπορούν να φέρουν ποιότητα στην επαγγελματική απόδοση αλλά και την προσωπική ζωή τους.

Ένα από τα αγαπημένα μου ζώα είναι η χελώνα. Δεν θα 'θελα, όμως, ποτέ κανέναν από εμάς, που δουλεύουμε στη Δικαιοσύνη και για τη Δικαιοσύνη, να μοιάζουμε με αυτά τα συμπαθητικά κατά τ' άλλα ζώακια και να είμαστε κλεισμένοι στο καβούκι μας, στο καβούκι των ιδεοληψιών και των στερεοτύπων μας, στο καβούκι της καρέκλας και του γραφείου μας, μη μπορώντας ή μη θέλοντας να συνεργαστούμε με άλλους επιστήμονες και εμπειρογνώμονες. Πολλά πλέον από τα εγκλήματα, όπως το διαδικτυακό και διασυνοριακό έγκλημα, το οργανωμένο έγκλημα, η τρομοκρατία, η διαφθορά, η εμπορία ανθρώπων, το οικονομικό έγκλημα, τα εγκλήματα από και κατά ανηλίκων χρειάζονται για να αντιμετωπισθούν συνεργασία πολλών επιστημόνων εκτός των Εισαγγελικών Λειτουργών, όπως συνεργασία με ειδικούς εμπειρογνώμονες, πραγματογνώμονες, επιμελητές ανηλίκων, επιθεωρητές των ελεγκτικών σωμάτων, υπεύθυνους δομών φιλοξενίας προσφύγων και κυρίως ασυνόδευτων ανηλίκων.

Η ασφάλεια του σπιτιού μας, η ασφάλεια του μισθού μας, η ασφάλεια της εξουσίας, που ασκούμε, να μην μας στερήσει την ικανότητα να βλέπουμε την ανασφάλεια των συνανθρώπων μας, τις γκριζες και μαύρες ζώνες της ζωής των άθλιων της εποχής μας. Ένας στους 122 ανθρώπους του πλανήτη αναγκάζεται να εγκαταλείψει την εστία του. Χιλιάδες οι ανέστιοι. Χιλιάδες μουσκεμένοι μέχρι το κόκαλο άνθρωποι ξεβράζονται όλο το χρόνο στις ακτές των νησιών μας στο Αιγαίο σε βάρκες καρυδότσουφλα, άλλοτε ζωντανοί και άλλοτε πεθαμένοι.

Ο Άρης Μεσσίνης, ο διάσημος φωτογράφος, έχει πάει στη Λέσβο, για να βγάλει φωτογραφίες με τους πρόσφυγες, που φθάνουν στο νησί. Αφήνει τη φωτογραφική μηχανή, βοηθάει στη διάσωση των προσφύγων και συγκινημένος φωνάζει: «Βλέπω παιδιά να πνίγονται και είμαι πατέρας. Πρέπει να έρθετε όλοι εδώ να κλάψετε, να εξοργιστείτε... μόνο έτσι θα σταματήσει το κακό».

Ο Εισαγγελέας είναι ο φύλακας άγγελος, είναι ο φρουρός της νομιμότητας αλλά και της ανθρωπιάς. Αν χάσουμε την εμπιστοσύνη των ανθρώπων σε μας, τα έχουμε χάσει όλα. Αγαπημένοι μου συνάδελφοι όλα όσα είπα, τα είπα για μένα, για να θυμηθώ το χρέος.

- Πή παρέβην;
- Τί δ' ἔρεξα;
- Τί μοι δέον οὐκ ἔτελέσθη;

Ομιλία στην 33η ετήσια Γενική Συνέλευση της Ε.Ε.Ε. του Προέδρου αυτής, κ. Δημητρίου Ασπρογέρακα, Εισαγγελέα Εφετών

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες γιατί ανταποκριθήκατε στην

πρόσκληση μας να παρευρεθείτε στην 33η Τακτική Γενική Συνέλευση μας.

Όσοι συνάδελφοι μας είχαν κατά το έτος 1985 την ιδέα να ιδρύσουν την Ένωση Εισαγγελέων έθεσαν μεταξύ των σκοπών της δράσης της επιδίωξη πλήρους λειτουργικής και διοικητικής αυτοδυναμίας της Εισαγγελικής Αρχής και την προάσπιση της ανεξαρτησίας της, την βελτίωση της ποινικής νομοθεσίας, την ταχύτερη απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, την καταστολή της εγκληματικότητας, τη βελτίωση του σωφρονιστικού συστήματος, την εξασφάλιση συνθηκών εργασίας ανάλογων και κατάλληλων προς το εισαγγελικό λειτούργημα και την ουσιαστική υλοποίηση της συνταγματικής επιταγής για τη μισθολογική διάκριση και αυτοτέλεια των λειτουργών της Δικαιοσύνης.

Την υλοποίηση των στόχων αυτών επιδίωξαν με τη δράση τους και πολλές φορές κάτω από αντίξοες συνθήκες όλα τα Διοικητικά Συμβούλια της

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΕΝΩΣΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Δημήτριος Ασπρογέρακας, Εισαγγελέας Εφετών

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ: Σπυρίδων Παππάς - Εισαγγελέας Πρωτοδικών,

Ροζαλία Λάλλη - Εισαγγελέας Πρωτοδικών

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δικαστήρια πρώην Σχολής Ευελπίδων

• Κτίριο 16 • Γραφείο 204

ΤΗΛ.: 210 8222548 • FAX: 2108254211

E-MAIL: eisag@otenet.gr

ΕΚΔΟΣΗ-ART DIRECTION-DTP-ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

LERIDIS PRINTING SOLUTIONS

Ένωσης μας.

Την προσπάθεια αυτή συνεχίσαμε και εμείς εκπροσωπώντας μια Ένωση που η ύπαρξη της έχει καταξιώθει και η δράση της έχει αναγνωριστεί από όλους.

Μιλώντας πριν ένα χρόνο ακριβώς στη 32η Συνέλευση είχα περιγράψει την κατάσταση που υπάρχει στο χώρο της ποινικής δικαιοσύνης επισημαίνοντας τα προβλήματα που προκύπτουν κυρίως από τον απαράδεκτα αργό ρυθμό απονομής της ποινικής δικαιοσύνης.

Η καθυστέρηση που σημειώνεται στην οριστική εκδίκαση μιας υπόθεσης και τη νομισιαστική αποθεραπεία του τραύματος που προκαλείται από μια αξιόποινη πράξη στον κοινωνικό ιστό δεν έχει μόνο τις γνωστές παρενέργειες που, κατ'επανάληψη, έχουν επισημανθεί.

Πολιορκεί επικίνδυνα και διασπά τα όρια του δικαιοσύνης μας με αποτέλεσμα να έχει εξαντληθεί η δυναμική και η αποτελεσματικότητα του.

Η κατάσταση αυτή είναι κοινός τόπος. Και ο τελευταίος πολίτης αυτής της χώρας που έχει εμπλοκή με οποιονδήποτε τρόπο σε μια ποινική δίκη είτε ως παθών είτε ως κατηγορούμενος είτε ως απλός μάρτυρας « έπαθε και έμαθε» και έτσι δεν χρειάζεται κάποιος ειδικός για να περιγράψει το «δράμα».

Για «δράμα» πρόκειται όταν χιλιάδες δικογραφίες είναι συσσωρευμένες στα δικαστήρια της χώρας κυρίως της Αθήνας και ο προσδιορισμός των υποθέσεων έχει υπερβεί κάθε εύλογο χρόνο. Όσοι καταδικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουρηγημάτων σε ποινή μέχρι δέκα χρόνια, πριν από την εκδίκαση της έφεσης έχουν ήδη εκτίσει την ποινή τους στο πλαίσιο και των ευεργετικών υπολογισμών της πολιτείας ως προς την διάρκεια της ποινής που έχει επιβληθεί αλλά εκτίεται περιορισμένη.

Η κατάσταση αυτή πρέπει οπωσδήποτε να ανατραπεί και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να εργαστούμε όλοι σε συνθήκες συναντίληψης και ισοτιμίας.

Εξακολουθούμε να πιστεύουμε και να υποστηρίζουμε ότι η αποκέντρωση των δικαστηρίων με τη δημιουργία νέων Εφετείων και Πρωτοδικείων και των αντίστοιχων Εισαγγελιών θα συμβάλει στην ταχύτερη απονομή της ποινικής δικαιοσύνης αλλά και θα έχει γενικότερες θετικές επιπτώσεις όπως η ευκολότερη διοίκηση των υπηρεσιών και ο περιορισμός των άσκοπων μετακινήσεων των πολιτών.

Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν και αντίθετες απόψεις ωστόσο αναμένουμε τις κυβερνητικές αποφάσεις προς την κατεύθυνση αυτή μετά την στάθμιση όλων των δεδομένων.

Όπως επίσης αναμένουμε την οριστική μορφή των νέων Κωδίκων Ποινικού και Ποινικής Δικονομίας και με περισσότερο ενδιαφέρον του Κώδικα Καταστάσεως Δικαστικών Λειτουργών και Οργανισμού των Δικαστηρίων. Στις εργασίες συγκρότησης των Κωδίκων αυτών συμμετείχε και συμμετέχει ενεργά η Ένωση Εισαγγελέων αποδεικνύοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον της για μια ορθολογική και ταυτόχρονα σύγχρονη προσέγγιση όσων νομικών ζητημάτων ανέκυψαν στη χρονική διαδρομή εφαρμογής των Κωδίκων αλλά και όσων αφορούν την υπηρεσιακή μας διαδρομή.

Εκείνο που έχουμε να τονίσω είναι οι συνθήκες λειτουργίας των δικαστικών υπηρεσιών και ειδικότερα του Εφετείου και της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών.

Σας είχα κ.κ. Υπουργοί καλέσει και πέρυσι να πραγματοποιήσουμε αυτοψία στους

χώρους αυτούς εκεί όπου εργάζονται Δικαστές, Εισαγγελείς και Δικαστικοί Γραμματείς.

Σε χώρους όπου δεν είναι εφικτή η ανθρώπινη δραστηριότητα αφού κατακλύζονται από πληθώρα δικογραφιών, εκεί όπου οι συνήγοροι προσέρχονται για να εκτελέσουν τα υπερασπιστικά ή άλλης φύσεως καθήκοντα τους και οι δικαστικοί γραμματείς αγωνιούν για μια στοιχειώδη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Λυπάμαι που ξεκίνησα την ομιλία μου με δυσάρεστα γεγονότα. Στόχος μου είναι να στρέψει η Πολιτεία το βλέμμα της και στον τομέα αυτό και να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών απονομής της με την προσθήκη εξειδικευμένου υπαλληλικού προσωπικού που θα συνδράμει το έργο των παλαιότερων αλλά και θα μεριμνήσει για την αντικατάσταση των υπαρχουσών τεχνολογικών υποδομών.

Δεν έχω διαπιστώσει στα τριάντα τέσσερα χρόνια της θητείας μου στην άσκηση της ποινικής δικαιοσύνης κάποια ορθολογική και ουσιαστική εναλλαγή των πραγμάτων με υπεύθυνη προσέγγιση των προβλημάτων, με άμεση πραγματική γνώση, με δυναμική διάθεση για μια εξελίξιμη αλλαγή.

Κάθε χρόνο διεκτραγωδούμε την κατάσταση, προκαλείται κάποιος θόρυβος που σε λίγες μέρες καταλαγιάζει και η ακινησία του τέλματος αποκαθίσταται.

Δυστυχώς το παλιό δεν πεθαίνει και το καινούργιο δεν γεννιέται.

Αλλάζοντας κεφάλαιο θα προσπαθήσω να οριοθετήσω μια κατάσταση που δεν είναι πρωτόγνωρη ωστόσο τη χρονιά που πέρασε απασχόλησε ποικιλοτρόπως την ελληνική κοινωνία. Είναι η κριτική των δικαστικών αποφάσεων και των εισαγγελικών ενεργειών.

Κυρίες και κύριοι

Η δικαιοσύνη έχει τριπλή φύση: είναι κατά το σύνταγμα πολιτειακή λειτουργία και ως εκ τούτου τμήμα της κρατικής εξουσίας, διακρίνεται από τις άλλες δύο πολιτειακές λειτουργίες, εκτελεστική και νομοθετική και έχει ως αποστολή την απονομή του δικαίου.

Η δικαστική λειτουργία δεν είναι πολιτική λειτουργία εφόσον δεν έχει νομιμοποιητική βάση το εκλογικό σώμα. Είναι εγγυητής των ελευθεριών του ατόμου και της κοινωνίας καθώς το Σύνταγμα έχει αναθέσει στα δικαστήρια τον έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων του κοινοβουλίου και της νομιμότητας των πράξεων της εκτελεστικής εξουσίας. Είναι δημόσια υπηρεσία διότι οι αιτιολογημένες δικαστικές αποφάσεις, χωρίς καθυστερήσεις, υπηρετούν την καθημερινή ζωή των ανθρώπων, συμβάλλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας και συγκαθορίζουν την κοινωνική και οικονομική πρόοδο της χώρας.

Με βάση την τριπλή φύση της ο δημόσιος λόγος, προφορικός και γραπτός, για τη δικαιοσύνη μπορεί να αφορά στη διαμόρφωση δημόσιας πολιτικής για την οργάνωση και λειτουργία αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος και στην άσκηση κριτικής των δικαστικών αποφάσεων με αφορμή συγκεκριμένες υποθέσεις.

Οι εκφραστές δημόσιου λόγου για τη δικαιοσύνη μπορεί να είναι πολιτικά πρόσωπα, δημοσιογράφοι και άλλα δημόσια πρόσωπα, νομικοί και επιστήμονες άλλων κλάδων, δικαστικές ενώσεις και δικαστές.

Το ζήτημα που ανακύπτει είναι ποιο το περιεχόμενο και τα όρια του δημοσίου λόγου για τη δικαιοσύνη όταν αυτός αφορά στην άσκηση κριτικής των δικαστικών αποφάσεων αλλά και της εισαγγελικής δραστηριότητας.

Έστω υπόψη ότι ο συντακτικός νομοθέτης κατοχύρωσε ενσυνειδήτως τη, στερούμενη

δημοκρατικής νομιμοποίησης, συγκρότηση των δικαστηρίων από επαγγελματίες δικαστές, με νομική παιδεία που απολαύουν ανεξαρτησίας και των οποίων οι κρίσεις πρέπει να είναι ειδικά και εμπειριστατωμένα αιτιολογημένες.

Οι κρίσεις αυτές ελέγχονται σε μια δημοκρατική πολιτεία τόσο με ένδικα μέσα ενώπιον ανωτέρων δικαστηρίων όσο και με την ασκούμενη κριτική στο πλαίσιο της δημόσιας ζωής. Εξάλλου δικαστική ανεξαρτησία δεν σημαίνει ότι οι δικαστές είναι υπεράνω κριτικής αλλά ότι επιτελούν την αποστολή τους υπό τη σκέπη συνταγματικών εγγυήσεων που έχουν τεθεί, εν τέλει, προς εξυπηρέτηση του πολίτη ο οποίος προσφεύγει στο Δικαστήριο θεωρώντας το ως εγγυητή των δικαιωμάτων και ελευθεριών του.

Η φύση του δικαστικού λειτουργήματος η οποία συνδέεται στενά και με την αρχή της πολιτικής ουδετερότητας δεν επιτρέπει στους δικαστές και τις δικαστικές ενώσεις να αντιπαράθεται με πολιτικά ή άλλα δημόσια πρόσωπα για κρίσεις δικαστικών αποφάσεων ή για πράξεις και παραλείψεις δικαστών και εισαγγελέων.

Οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι ενώσεις τους μπορούν να συμμετέχουν στη σχετική συζήτηση με φειδώ και με χρήση επιστημονικών επιχειρημάτων προς επίρρωση της δικαστικής απόφασης και της εισαγγελικής δράσης που δέχεται τα πυρά της κριτικής, την ίδια δε αυτοσυγκράτηση πρέπει να επιδεικνύουν και όταν η κριτική στρέφεται κατά δικαστών και εισαγγελέων ατομικά. Απαντήσεις δικαστών και ανακοινώσεις δικαστικών ενώσεων οι οποίες εκφεύγουν των ορίων εκθέτουν τη δικαιοσύνη και τους λειτουργούς της.

Η νομιμοποίηση της δικαστικής και εισαγγελικής λειτουργίας είναι η αιτιολογία των αποφάσεων και η νομιμότητα των ενεργειών. Είναι αυτονόητο ότι οι δικαστικές αποφάσεις και η εισαγγελική δράση υπόκεινται σε κριτική η οποία πρέπει να αναφέρεται προπάντων στην αιτιολογία τη νομιμότητα και να μην εξαντλείται στο αποτέλεσμα, όπως συνήθως γίνεται, με επίκληση μάλιστα της αντίθεσης του αποτελέσματος με το «κοινό περί δικαίου αίσθημα» που δεν υφίσταται ενόψει του σύνθετου χαρακτήρα της έννομης τάξης των σύγχρονων κρατών και της ποικιλίας των πεποιθήσεων στις ανοιχτές και πολυφωνικές κοινωνίες.

Σε μια εποχή που ο δημόσιος λόγος διατυπώνεται με επικοινωνιακούς όρους η ασκούμενη πολλές φορές κριτική θυμίζει στείρα πολιτική αντιπαράθεση όπου κυριαρχεί το σύνθημα και απουσιάζει το επιχείρημα. Αυτό το είδος της κριτικής για πράξεις της δικαιοσύνης ακυρώνει το ουσιώδες στοιχείο της δημοκρατίας που είναι ο διάλογος με βάση τεκμηριωμένες αντίθετες απόψεις.

Αναγκαίο είναι να αποφεύγονται αγοραίες εκφράσεις και ακραίοι χαρακτηρισμοί διότι η απόπειρα ευτελισμού της δικαιοσύνης υπονομεύει το κύρος και των άλλων θεσμών της Πολιτείας καθώς η επικράτηση ακραίας ρητορικής στη δημόσια ζωή θέτει σε δοκιμασία συνολικά τη δημοκρατία.

Οι Εισαγγελείς της χώρας είμαστε υπερήφανοι για το επίπεδο ανεξαρτησίας που έχουμε κατακτήσει αλλά και για τη θετική απήχηση που έχει ο Κλάδος μας διαχρονικά. Εκτιμούμε ότι το έργο μας θα επιβληθεί σημαντικά όταν λειτουργήσει ο θεσμός της δικαστικής αστυνομίας.

Ήδη, εξ όσων γνωρίζω, το Σχέδιο Νόμου

είναι έτοιμο και αναμένουμε.

Η Ένωση Εισαγγελέων στα πλαίσια της λειτουργίας της συμμετέχει στα Συνέδρια που διοργανώνει η Διεθνής Ένωση Εισαγγελέων αλλά και διεκδικεί τη διοργάνωση Συνεδρίου της Διεθνούς Ενώσεως Εισαγγελέων στην Αθήνα.

Παρά τα πενιχρά οικονομικά μέσα, γιατί η Ένωση μας λειτουργεί μόνο με τις συνδρομές των μελών της, θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες για την πραγματοποίηση του Συνεδρίου. Ευελπιστούμε στη συνδρομή και αρωγή της Πολιτείας για την ευόδωση της προσπάθειας μας αυτής.

Θα ήταν ουσιώδης παράλειψη μου αν δεν τονίσω ιδιαίτερα τη συνεισφορά και τη συμμετοχή της Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου κ. Ξένης Δημητρίου, ως επικεφαλής της ελληνικής αποστολής στη Κίνα σε ανταπόδοση επισκέψεως Κινέζων αξιωματούχων στην Ελλάδα και την αμέριστη βοήθεια και συμπαράσταση της στην προσπάθεια μας αυτή. Και δεν είναι μόνο η επιπρόσθετη αξία που προσδίδει στο εγχείρημα αλλά και η

διαδραστική συνοχή του εισαγγελικού κλάδου που βελτιώνεται και επιβεβαιώνεται όταν η

φυσική ηγεσία του είναι ενστερνίζεται τέτοιες προσπάθειες.

Σας ευχαριστούμε κυρία Εισαγγελεύ.

Επίσης δημιουργήσαμε διαδικτυακό τόπο με το τρομακτικό όνομα «Δράκων» εκεί όπου οι συμμετέχοντες εισαγγελείς μπορούν να επικοινωνούν να εκφράζουν τις απόψεις τους να αναρτούν εργασίες προτάσεις και απόψεις για νομικά ζητήματα για επιστημονικά θέματα. Αναλόγως των οικονομικών δυνατοτήτων της Ενώσεως κόστισε αρκετά αλλά θέλω να πιστεύω ότι θα αποτελέσει ένα χώρο συνάντησης των εισαγγελικών λειτουργών ιδιαίτερα εκείνων της επαρχίας όπου οι δυνατότητες επικοινωνίας, ουσιαστικής επικοινωνίας, είναι περιορισμένες.

Στο ζήτημα των οικονομικών μας διεκδικήσεων το τοπίο μπορεί να φαίνεται καλλίτερο για τους εν ενεργεία δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς αφού ολοκληρώνεται η καταβολή των οφειλομένων μετά την έκδοση της τελευταίας ΠΟΛ για την οποία οι κατά τόπους δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες ζητούν περαιτέρω διευκρινήσεις και πιστεύουμε ότι σύντομα θα δοθούν.

Ωστόσο η εικόνα του τοπίου αλλάζει και διαφοροποιείται δραματικά όταν τίθεται το συνταξιοδοτικό πρόβλημα. Το ύψος των συντάξεων που μας αναμένει δεν έχει σχέση ούτε με την ιδιότητα των εισαγγελικών και δικαστικών λειτουργών ούτε με το συνολική προσφορά του καθενός από μας στη Δικαιοσύνη.

Για το ζήτημα αυτό που σχετίζεται όχι πλέον με την αξιοπρεπή διαβίωση αλλά με την επιβίωση των συνταξιούχων δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών πρέπει η Πολιτεία να δώσει άμεσα λύση. Εκτιμούμε ότι η λύση του συνταξιοδοτικού θα αποτελέσει συγχρόνως και λύση του κορεσμού της επετηρίδας και θα ανατρέψει το φαινόμενο της παραμονής στην υπηρεσία προσώπων που με λογικότερη αντιμετώπιση των συντάξεων θα είχαν αποχωρήσει.

Πρέπει να γίνει επιτέλους κατανοητό ότι βασικό στοιχείο της θεσμικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας του δικαστή και του εισαγγελέα αλλά και της ύπαρξης του αναγκαίου υψηλού φρονήματος για την εκτέλεση της αποστολής του, είναι η αποστολή αυτή να εκτιμάται αλλά και να αποτιμάται με τον ορθό τρόπο από την Πολιτεία.

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΣ ΕΤΟΥΣ 2017

(33η Ετήσια Γενική Συνέλευση ΕΕΕ)

Από τη Γ.Γ. της ΕΕΕ Αρετή Σκαφίδα, Εισαγγελέα Πρωτοδικών

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ένωσής μας αποτελεί το κεντρικό γεγονός για τη λειτουργία της, καθώς με τον τρόπο αυτό δίδεται η δυνατότητα να ενημερωθεί το Σώμα σχετικά με τις δραστηριότητες της Ένωσης, με την παρουσίαση του συνολικού απολογισμού των πεπραγμένων αλλά και η ευκαιρία συνάντησης των συναδέλφων και όλων των βαθμών από όλη τη χώρα, η ανταλλαγή απόψεων και ο σχεδιασμός νέων ενεργειών, που θα συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση προβλημάτων που μας απασχολούν ως Κλάδο.

Εισαγωγικά, το ΔΣ προσπάθησε κατά το παρελθόν έτος να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να αντιδρά όποτε ανέκυπτε ανάγκη, πράττοντας τούτο με τρόπο που προσήκει σε εισαγγελικούς λειτουργούς, δηλαδή με σοβαρότητα και σύνεση, να συμβάλει στον επιστημονικό διάλογο και να αντιπροσωπεύει τους κ. κ. Εισαγγελείς στα θεσμικά και λειτουργικά θέματα του κλάδου που ανέκυπταν. Παράλληλα επεχείρησε και επέτυχε να ικανοποιήσει πάγια αιτήματα του κλάδου, προέβη στην έκδοση Δελτίων Τύπων και Ανακοινώσεων, στη διενέργεια επιστημονικών εκδηλώσεων, σε συνέχιση, σε εξαμηνιαία βάση της έκδοσης της εφημερίδας μας «Εισαγγελικός Λόγος», στην δημιουργία κλειστού συστήματος διαδικτυακής επικοινωνίας και στην κατάθεση υποψηφιότητας για τη διενέργεια του Συνεδρίου της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων στη χώρα μας το έτος 2020.

Ειδικότερα:

(Α) Ενέργειες του ΔΣ σχετικά με την ικανοποίηση παγίων αιτημάτων του Κλάδου (Αύξηση οργανικών θέσεων –μισθολογικά –φορολογικά).

(I) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσής μας, απέστειλε δύο επιστολές – υπομνήματα προτάσεων στον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τον κ. Αναπληρωτή Υπουργό Δικαιοσύνης σχετικά με την αύξηση των οργανικών θέσεων με αποτέλεσμα στο σχέδιο νόμου του οποίου επίκειται η ψήφιση να προβλέπονται έξι (6) οργανικές θέσεις.

(II) Σχετικά με τη φορολόγηση των αποδοχών μας εκδόθηκε απόφαση της ΑΑΔΕ, με την οποία έγινε δεκτή η πάγια θέση μας για την ίση φορολογική μεταχείρισή μας με τις άλλες δύο συνταγματικές εξουσίες και ήδη κατατίθενται τροποποιητικές δηλώσεις για τα έτη 2010- 2011. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους αποστείλαμε στα μέλη μας έξι (6) ανακοινώσεις, με τις οποίες δίδονταν κατευθύνσεις για τις ενέργειες. Ήδη δε την 24-11-2017 αποστείλαμε αίτημα για συνάντηση στον αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών κ. Χουλιαράκη.

(III) Ασκήσαμε μαζί με τις άλλες δικαστικές ενώσεις αίτηση αναστολής εκτέλεσης και νέα αίτηση ακύρωσης και αναστολής εκτέλεσης της υπουργικής απόφασης σχετικά με την υποβολή δήλωσης ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ, αναμένουμε

δε την σχετική απόφαση.

(IV) Λάβαμε μέρος στην πανδικαστική συγκέντρωση του Νοεμβρίου 2017 σχετικά με τη διαμόρφωση των συντάξεων των συνταξιούχων δικαστικών λειτουργών, υπογράφοντας σχετικό ψήφισμα.

(V) Παρασταθήκαμε την 16-5-2017 στην Επιτροπή της Βουλής για το πολυνομοσχέδιο του οποίου επίκειται η ψήφιση.

(Β) Ενέργειες του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τα δημοσιεύματα Τύπου και τις δηλώσεις κυβερνητικών παραγόντων.

Εκδόθηκαν επτά (7) δελτία τύπου, αντιδρώντας με αφορμή δημοσιεύματα στον τύπο και κριτική κυβερνητικών στις παρακάτω ημερομηνίες : 9-1-2017, 11-1-2017, 23-3-2017, 25-4-2017, 2-5-2017, 8-7-2017 και 28-11-2017.

(Γ) Επιστημονικές εκδηλώσεις.

(I) Την 27-1-2017 πραγματοποιήθηκε Ημερίδα στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης με τη συνδρομή του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης με θέμα «Καταχραστές Δημοσίου – Διαφθορά στο Δημόσιο» και ακολούθησε η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας.

(II) Την 23-25 Ιουνίου 2017 πραγματοποιήθηκε Ημερίδα της Ένωσής μας, με την παρουσία της κ. Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου με θέμα «Αθλητική Δικαιοσύνη».

(III) Την 5-8-2017 η Ένωσή μας υποδέχθηκε αντιπροσωπεία των Εισαγγελέων της Κίνας, παρισταμένου και του Γενικού Εισαγγελέα της Κίνας, και ενημέρωσε για τη λειτουργία του θεσμικού πλαισίου των Εισαγγελέων στην χώρα μας, ξαναγώντας τους αντιπροσώπους στην Αθήνα.

(IV) Την 10-15 Σεπτεμβρίου 2017 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με τη συμμετοχή και της κ. Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου έλαβαν μέρος στο Συνέδριο της Διεθνούς Ενώσεως των Εισαγγελέων στο Πεκίνο. Μετά δε από την τακτική επαφή μας με τους κ. Εισαγγελείς της Κίνας, αναπτύχθηκαν ιδιαίτερα συναδελφικές και φιλικές σχέσεις μεταξύ μας.

(Δ) Πρωτοβουλίες – Ενημερώσεις

(I) Για ακόμη ένα έτος καλύφθηκαν τα έξοδα των κατασκηνώσεων των τέκνων των μελών μας στο Γραμματικό Αττικής και στη Χαλκιδική.

(II) Συνεχίστηκε η ενημέρωση των μελών μας σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη για την Ομαδική Ασφάλιση.

(III) Παρουσιάστηκε ολοκληρωμένη πρόταση αλλαγής του καταστατικού της Ενώσεώς μας, ως προς τον τρόπο εκλογής και εκπροσώπησής της, πρόταση η οποία θα συζητηθεί σε προσεχή καταστατική συνέλευση των μελών μας.

(IV) Υπεβλήθη ολοκληρωμένος φάκελος υποψηφιότητας της Ένωσής μας για τη διοργάνωση του Συνεδρίου της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων στην Αθήνα το Σεπτέμβριο του έτους 2020. Για το λόγο αυτό από 17 έως 19 Οκτωβρίου 2017 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Διεθνούς Ένωσης

Εισαγγελέων επισκέφτηκαν τη χώρα μας και στις συναντήσεις με το Διοικητικό Συμβούλιό μας, παρουσία του κ. Προέδρου και της κ. Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου και της κ. Υφυπουργού Πολιτισμού κ. Έλενας Κουντουρά, αναδείχθηκε η σοβαρή πρότασή μας για την ανάληψη της διοργάνωσης του Διεθνούς Συνεδρίου στη χώρα μας.

(V) Τέλος ολοκληρώθηκε η μελέτη και η λειτουργία του κλειστού

δικτύου διαδικτυακής επικοινωνίας «ΔΡΑΚΩΝ» των μελών μας, που λειτουργεί ως μέσο κοινωνικής δικτύωσης μόνο για τα μέλη μας. Με την σχετική πλατφόρμα υπάρχει η δυνατότητα ανάρτησης επιστημονικών, υπηρεσιακών και λοιπών θεσμικών θεμάτων που απασχολούν τους Εισαγγελείς, όπως επίσης και η ανοικτή αλλά και προσωπική επαφή των μελών μας.

ΨΗΦΙΣΜΑ της Γενικής Συνέλευσης

Τα μέλη της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, κατά την **33η Τακτική Γενική Συνέλευση** που πραγματοποιήθηκε την 17-12-2017, στην Αίθουσα Τελετών του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ

1) ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΝΟΥΝ τους Έλληνες πολίτες ότι θεσμική αποστολή αλλά και καθήκον των Εισαγγελικών Λειτουργιών, ως θεματοφυλάκων του Συντάγματος και της νομιμότητας, είναι η πάταξη της διαφθοράς, της φοροδιαφυγής και της διαπλοκής και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων,

2) ΠΡΟΤΡΕΠΟΥΝ την Πολιτεία και εμπράκτως να επιβεβαιώσει την στρεφόμενη προς την ανωτέρω κατεύθυνση βούλησή της, ενισχύοντας και

θωρακίζοντας τον εισαγγελικό κλάδο με κάθε πρόσφορο μέσο προς αυτό το σκοπό, σεβόμενη τη συνταγματικά κατοχυρωμένη θεσμική αυτοτέλεια και λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των λειτουργών του,

3) ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΝ ότι η άσκηση δημόσιας κριτικής σε δικαστικές αποφάσεις, όταν αυτή αποσκοπεί στη χειραγώγηση της δικαιοσύνης, όπως και κάθε προσπάθεια που τείνει προς το σκοπό αυτό, δεν προάγει τις αρχές του κράτους δικαίου και καταδεικνύει μία δημοκρατία που νοσεί και δεν εμπνέει ούτε ενθαρρύνει τους πολίτες της στο σεβασμό των θεσμών της,

4) ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΝ το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος να αναλάβει όλες τις αναγκαίες δράσεις, για την ανάδειξη και ικανοποίηση των προτάσεων και αιτημάτων του κλάδου.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Διεθνείς συνεργασίες-δράσεις της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου

Επίσημη Επίσκεψη της Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και συμμετοχή στο 22ο Ετήσιο Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων, 10-20 Σεπτεμβρίου 2017

Η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κα Εξένη Δημητρίου - Βασιλοπούλου, ύστερα από πρόσκληση του Γενικού Εισαγγελέα της Ανώτατης Λαϊκής Εισαγγελίας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κίνα, στις 10-20 Σεπτεμβρίου 2017. Στην επίσκεψη αυτή συμμετείχαν ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, Αντεισαγγελέας Εφετών κ. Δημήτριος Μητρουλιάς και ο Γενικός Γραμματέας αυτής, Εισαγγελέας Πρωτοδικών και Εθνικό Μέλος στη Eurojust κ. Παρασκευάς Αδάμης.

Στον πρώτο σταθμό της επίσκεψής της, στο Πεκίνο, ως Επικεφαλής της Ελληνικής Αντιπροσωπείας, η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου συμμετείχε στο 22ο Ετήσιο Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων, στο οποίο παρέστησαν εκπρόσωποι 98 κρατών και διεξήχθη με μεγάλη επιτυχία από τις 10 έως και τις 15 Σεπτεμβρίου 2017.

Επιπλέον, η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου υπέγραψε και Μνημόνιο Συνεργασίας με τον ομόλογό της Γενικό Εισαγγελέα της Ανώτατης Λαϊκής Εισαγγελίας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας κ. Jianming Cao, επισφραγίζοντας τη συνεργασία των δύο εισαγγελικών αρχών, η οποία είχε ήδη αρχίσει από τον Απρίλιο του 2017. Κατά την τελετή υπογραφής, ο Γενικός Εισαγγελέας της Ανώτατης Λαϊκής Εισαγγελίας της Κίνας ευχαρίστησε για την εξαιρετική υποδοχή της οποίας έτυχε ο

ίδιος και η κινεζική αποστολή τον περασμένο Απρίλιο στην Αθήνα και αφού αναφέρθηκε στους μακρούς δεσμούς φιλίας μεταξύ των δύο χωρών, τόνισε ότι οι διμερείς σχέσεις των δύο χωρών στον τομέα δικαστικής συνεργασίας εισέρχονται σε ένα νέο στάδιο. Η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, με τη σειρά της, ευχήθηκε η υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας να αποτελέσει ένα “μεταξωτό νήμα” που θα ενώσει και άλλο τις δύο χώρες, θα ενδυναμώσει τις σχέσεις τους και θα μεταφέρει αμίδρομα γνώσεις και τεχνογνωσία σε θέματα δικαιοσύνης. Στην προαναφερόμενη τελετή υπογραφής του Μνημονίου Συνεργασίας παρέστησαν, μεταξύ άλλων, ο Πρέσβης της Ελλάδας στο Πεκίνο κ. Λεωνίδας Ροκανάς, ο Επικεφαλής Προξενικού Γραφείου Πρεσβείας κ. Αναστάσιος Κέζας, μαζί με τον Διευθύνοντα του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας της Ελληνικής Πρεσβείας στο Πεκίνο κ. Ευθύμιο Αθανασιάδη.

Ακολούθησε δε και συνέντευξη τύπου, κατά την οποία η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου αναφέρθηκε στη σημασία του Μνημονίου Συνεργασίας για τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των ανώτατων εισαγγελικών γραφείων των δύο χωρών, την ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση κάθε μορφής εγκληματικότητας και την προαγωγή του κανόνα Δικαίου και απάντησε σε ερωτήσεις σχετικά με τους κοινούς δεσμούς των δύο χωρών στον τομέα της ιστορίας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.

Στα πλαίσια του ανωτέρω διεθνούς συνεδρίου πραγματοποίησε διμερείς συναντήσεις με ομολόγους της άλλων κρατών, όπως του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ρωσίας, του Καζακστάν, της Ιρλανδίας, της Ρουμανίας, της Σερβίας, της Τουρκίας, της Αρμενίας, της Παλαιστίνης, της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Δανίας και του Λιχτενστάιν, καθώς και με ανώτατους εισαγγελικούς λειτουργούς άλλων κρατών, ενώ το πρόγραμμά της περιλάμβανε και συναντήσεις με ανώτατους δικαστικούς και υπηρεσιακούς παράγοντες της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, μεταξύ των οποίων συζητήθηκαν θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Περαιτέρω, η Ελληνική Αντιπροσωπία με επικεφαλής την Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, συναντήθηκε με το προεδρείο της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων και παρουσίασε με επιτυχία το φάκελο υποψηφιότητας της Ελλάδας για την

ανάληψη ενός από τα επόμενα ετήσια παγκόσμια συνέδρια της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων. Σημειωτέον ότι το επόμενο στάδιο της διαδικασίας ανάληψης της ανωτέρω διοργάνωσης είναι η επίσκεψη κλιμακίου της Διεθνούς Ένωσης στην Αθήνα για τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης προς το Δ.Σ. αυτής, η οποία έχει καθοριστεί για τις 17-19 Οκτωβρίου τ.ε.

Στη συνέχεια, η Ελληνική Αντιπροσωπία μετέβη στη Σαγκάη, η οποία αποτελεί το εμπορικό κέντρο της Κίνας, όπου συναντήθηκε με τον Γενικό Εισαγγελέα της επαρχίας αυτής και συζητήθηκαν θέματα σχετικά με τη διαφθορά, το διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα αλλά και γενικότερα θέματα εμπορικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Τελευταίος σταθμός της Ελληνικής Αντιπροσωπείας ήταν η Χαντσού, το σημαντικότερο τουριστικό θέρετρο στην Κίνα, όπου η Εισαγγελέας του Α.Π. συναντήθηκε με το Γενικό Εισαγγελέα της αντίστοιχης επαρχίας και τον προϊστάμενο της τοπικής εισαγγελίας και αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με την παραβατικότητα ανηλίκων και την αντιμετώπιση των δραστών εγκλημάτων κακοποίησης ανηλίκων. Συζητήθηκαν δε και γενικότερα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος όπως οι ήδη υπάρχουσες συνεργασίες στον πολιτιστικό και τουριστικό τομέα.

Κατά γενική ομολογία, η περιοδεία της Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου στην Κίνα εστέφη με επιτυχία, αφού τέθηκαν τα θεμέλια για περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των δύο κρατών με τη διοργάνωση κοινών νομικών συνεδρίων, την ανταλλαγή απόψεων επί νομικών θεμάτων και αμοιβαίων επισκέψεων.

Ημέρα της Δικαιοσύνης -Εορτασμοί του Αγίου Διονυσίου Αρεοπαγίτου, Προστάτη του Δικαστικού Σώματος (3-10-2017)

Και εφέτος εορτάσθηκε με κάθε επισημότητα από το Δικαστικό κόσμο της χώρας η ημέρα της μνήμης του Προστάτη των Νομικών, Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη, υπό την αιγίδα του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμου. Οι εκδηλώσεις διοργανώθηκαν από κοινού από τις Δικαστικές Ενώσεις και περιέλαβαν τη Θεία Λειτουργία και Ευχαριστήρια Δοξολογία που τελέσθηκε στο Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, χοροστατούντος του Μητροπολίτη Χαλκίδας κ. κ. Χρυσόστομου. Κατά την πανηγυρική θεία λειτουργία έψαλε πολυμελής Βυζαντική Χορωδία από Δικαστές, Εισαγγελείς και Δικηγόρους, υπό τον Χοράρχη κ. Δημήτριο Κανελλόπουλο, Αντιπρόεδρος Α.Π. ε.τ. Μετά το πέρας της, χαιρετισμό απηύθυνε η Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών κ. Αγγελική Λαϊνιώτη, Πρόεδρος Εφετών Δ.Δ. Μετά τη λήξη της Θείας Λειτουργίας έλαβε χώρα η κυρίως εκδήλωση στην Παλαιά Βουλή. Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων κ. Χριστόφορος

Σεβαστίδης, Πρόεδρος Πρωτοδικών. Χαιρετισμούς απηύθυναν: εκ μέρους όλων των δικαστικών ενώσεων ο Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος κ. Δημήτριος Ασπρογέρακας, Εισαγγελέας Εφετών, ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σταύρος Κοντολής, ο Δήμαρχος Αθηναίων κ. Γεώργιος Καμίνης, και ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ. Βασίλειος Αλεξανδρής. Στο α' μέρος της εκδήλωσης εκτέλεσε μουσικό πρόγραμμα η Χορωδία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών υπό την Διεύθυνση του Χοράρχου και Δημητρίου Καρούζου, Δικηγόρου, Καθηγητή Μουσικής. Ακολούθησε η ομιλία του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Σύρου κ.κ. Δωρόθεου με θέμα «Χρηστότητα εκ διδαχθείς».

Το ψυχαγωγικό μέρος της εκδήλωσης (β' μέρος) ανέλαβε η Χορωδία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ανώτατοι Δικαστές όλων των κλάδων, επίσημοι και πλήθος δικαστικών λειτουργών και δικηγόρων.

Ομιλία του Προέδρου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος κ. Δημητρίου Ασπρογέρακα, Εισαγγελέως Εφετών

Κυρίες και Κύριοι που τιμάτε με την παρουσία σας τη σημερινή εκδήλωση Αγαπητοί Συνάδελφοι

Σήμερα εορτάζει η Ελληνική Δικαιοσύνη και όπως συμβαίνει σε κάθε γιορτή η διαδρομή του χρόνου διακόπτεται, η φροντίδα της καθημερινότητας απέχει και μέσα από συμβολισμούς, λόγους και διαδικασίες αισθανόμαστε την αξία της επετείου αυτής.

Η 31η επέτειος εορτασμού του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη, προστάτη του Δικαστικού Σώματος συμπίπτει με μια κρίσιμη καμπή στην ιστορία της Δικαιοσύνης που δεν έχει σχέση με την οικονομική κρίση αλλά σημαίνεται ως κρίση αξιών.

Και γίνεται φανερό σε θεσμικό επίπεδο όπου σχεδόν τίποτε δεν είναι δεδομένο και πάντως δεν βιώνεται ως δεδομένο με συνέπεια να διακυβεύεται η ίδια η δυνατότητα για ουσιαστική επικοινωνία.

Στους εορταστικούς χαιρετισμούς οι ρητορείες είναι εύκολες, στην περίπτωση όμως της δικαιοσύνης είναι πολλά εκείνα που πρέπει να ειπωθούν, αν πράγματι έχεις κάτι ουσιαστικό να πεις.

Στα λίγα λεπτά που θα σας απασχολήσω, επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε δύο κομβικά ζητήματα που προκαλούν ως επικίνδυνα αυτονόητα και γι' αυτό ουσιαστικά παρανοημένα.

Ως προς το πρώτο ζήτημα: Όλες οι συζητήσεις των τελευταίων χρόνων, οι αναφορές και οι ρυθμίσεις σημείο αφετηρίας έχουν την ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης ως μόνης και ουσιαστικής προϋπόθεσης ορθής απονομής της.

Η έννοια της επιτάχυνσης της δίκης δεν είναι ούτε απόλυτη ούτε αυτονοήτως λειτουργική καθόσον απευθύνεται σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο από άποψη αντικειμένου και δομών δικαστικό σύστημα.

Και τίθεται σε δεύτερη μοίρα και πραγματικά στην αφάνεια το λογικό

προαπαιτούμενο του είδους της απονεμητέας δικαιοσύνης, της ποιότητας της, που συναρτάται με το της φύσης της δικαιοσύνης ως συνταγματικής αλλά και ως κοινωνικής λειτουργίας.

Η δικαιοσύνη καλείται να δώσει νόημα και συνοχή στους κανόνες της κοινότητας και έτσι διαμορφώνει ένα αξιακό σύστημα για να ελέγξει επί τη βάση του τις επιμέρους καταστάσεις και συμπεριφορές.

Για την εργασία αυτή απαιτούνται συνθήκες νηφαλιότητας, περίσκεψης και ελεύθερου διαλόγου αναγκαίες για το δικαιοδοτικό έργο που οικοδομείται από πρόσωπα με κύρος, αντίληψη και συναίσθηση του καθήκοντος ώστε να τεκμαίρεται ότι μπορούν να ρυθμίζουν τα ίδια τις υποχρεώσεις τους.

Στο Σύνταγμα μας οι όροι «δικαστικός λειτουργός» και «δικαστικό λειτουργήμα» αυτή, ακριβώς την αντικειμενική έννοια αναδεικνύουν.

Και για τη συμβολική σημασία της σημερινής ημέρας η αρνητική συγκυρία της παρουσίας και της διδασκαλίας του Απόστολου Παύλου στην Αθήνα της εποχής εκείνης που αν και παρηκμασμένη, οι πολίτες της διατηρούσαν την αίσθηση του νόμου, της λογικής, της φιλοσοφίας και της θεοσεβείας, είχε το θετικό

αντίκτυπο της σε αυτούς που μπόρεσαν να συλλάβουν το καινούργιο που έρχονταν και να δώσουν νόημα και περιεχόμενο στην έννοια του « αγνώστου θεού», ένας δικαστής με ανοιχτούς ορίζοντες, μεστές φιλοσοφικές αναζητήσεις και υψηλή δικαστική αντίληψη ο Αρεοπαγίτης Διονύσιος, ο Ιερόθεος και μία γυναίκα ονόματι Δάμαρις.

Ως προς το δεύτερο ζήτημα:

Ουσιαστικοί προβληματισμοί ως προς την αυτονομία αλήθεια της λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας του δικαστή. Αυτονόμη αλήθεια που δημιουργείται από την ανάγκη για την κατοχύρωση και ισχυροποίηση μιας κεντρικής ιδέας και στη συγκεκριμένη περίπτωση της ιδέας της δικαιοσύνης.

Ότι η δικαιοσύνη αποδίδεται μόνο μέσω ενός ανεξάρτητου και προς τούτο αμερόληπτου δικαστή συνιστά την απαραίτητη προϋπόθεση πραγμάτωσης του σκοπού του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης.

Οι θεσμικές εγγυήσεις του δικαστή όπως αυτές αποτυπώνονται αμέσως η εμμέσως στο Σύνταγμα αποτελούν το μέσον με το οποίο ο θεσμός της δικαιοσύνης πραγματώνει το σκοπό

του.

Χωρίς το μέσον αυτό δεν υπάρχει απονομή της δικαιοσύνης αλλά εξυπηρέτηση συμφερόντων και επομένως η αμεροληψία και η ανεξαρτησία του δικαστή εξασφαλίζει την εξουδετέρωση συμφερόντων τα οποία θα έτειναν στην πραγμάτωση των δικών τους σκοπών.

Οι δυνάμεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα αυτά μπορεί με τη σειρά τους να είναι θεσμικές όπως η εκτελεστική εξουσία ή καθ' αυτές πολιτικές δυνάμεις όπως τα κόμματα ή εξωθεσμικές όπως τα ιδιωτικά συμφέροντα.

Η κατεύθυνση της δράσης των δυνάμεων αυτών αποσκοπεί στην αποδυνάμωση των προϋποθέσεων απονομής της δικαιοσύνης δηλαδή στην κατεύθυνση της θεσμικής αποδυνάμωσης της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας του δικαστή.

Αδήριτη ανάγκη αποτελεί ο έλεγχος του κατά πόσο οι συνταγματικά κατοχυρωμένες προϋποθέσεις απονομής της δικαιοσύνης υπάρχουν πράγματι ή αν είναι διαβεβαιώσεις κενές περιεχομένου ή έχουν ατελή λειτουργία. Να διαπιστωθεί δηλαδή αν οι προϋποθέσεις οργανωτικές δομές της δικαιοσύνης ενισχύουν

ή αποδυναμώνουν τις συνταγματικές επιταγές αφού οι τρόποι επιρροής ή επέμβασης στις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές δεν μπορεί παρά να είναι έμμεσοι μέσω των οργανωτικών δομών που τις υπηρετούν.

Κι αυτό πρέπει να είναι το σημαντικότερο μέλημα των δικαστικών ενώσεων που σήμερα έχω την τιμή να εκπροσωπώ.

Να διαμορφώσουν νέες απόψεις, να προτείνουν παραγωγικές λύσεις, να διεκδικήσουν τα εμβληματικά αυτονόμητα της δικαιοσύνης.

Με απλά λόγια να επιδιώξουν τη συγκρότηση ενός νομοθετικού προσράμματος που να βασίζεται στις σύγχρονες δικαιοκρατικές απαιτήσεις έτσι ώστε να αναδεικνύεται η αξία της δίκης και να προσλαμβάνει ουσία και περιεχόμενο η δικαστική ανεξαρτησία.

Πρέπει μέσα από αυτή την τιμή και ανάλογες τιμές να θυμόμαστε ότι η Δικαιοσύνη δεν είναι και δεν πρόκειται να είναι ποτέ δεδομένη.

Πρέπει να υπερασπιζόμαστε με την ίδια τη στάση της ζωής μας.

Ο Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης^[1]

Γεωργίου Βούλγαρη, Αντεισαγγελέα Εφετών Δ.Ν.

Ο Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης ήταν σύγχρονος του Χριστού. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 9 μ.χ όταν στην Ρώμη αυτοκράτορας ήταν ο Οκτάβιος Αύγουστος. Καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια των Αθηνών αλλά αν και ανατράφηκε μέσα σε ένα ειδωλολατρικό περιβάλλον εντούτοις διακρινόταν για την σοφία, την σύνεση και τις αρετές του. Ήταν μέλος του Αρείου Πάγου δηλαδή του δικαστηρίου που ιδρύθηκε μεταξύ του 1500 π.χ και 1300 π.χ και δίκασε ανδροφονίες (εγκλήματα φόνου). Σύμφωνα με την μυθολογία στον Αρειο Πάγο έγινε η πρώτη δίκη όπου οι Θεοί του Ολύμπου δίκασαν τον θεό Άρη.

Κατά την αρχαιότητα τα μέλη του Αρείου Πάγου ήταν ισόβια και είχαν όλες τις εξουσίες και για τον λόγο αυτό ο Αρειος Πάγος ονομαζόταν και «η εξ Αρείου Πάγου βουλή». Το 462 π.χ μεγάλο μέρος των διοικητικών και δικαστικών εξουσιών του περιήλθε στην « Ηλιαία» που την αποτελούσαν 6000 δικαστές, την Βουλή και την εκκλησία του Δήμου. Το κύρος του Αρείου Πάγου διατηρήθηκε μέχρι τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους. Μετά την αποτίναξη του τουρκικού ζυγού ο Αρειος Πάγος λειτούργησε ξανά, ως το ανώτατο δικαστήριο της χώρας, με απόφαση του κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια το 1834.

Σε εποχές που, δυστυχώς συχνά επαναλαμβάνονται, και που ούτε οι θεσμοί ούτε οι άνθρωποι μένουν ανεπηρέαστοι από τις πιέσεις της εξουσίας και του χρήματος ο Διονύσιος ήταν στην συνείδηση των Αθηναίων δικαστής ανεπιλήπτου ήθους, δικαστής που την συνείδησή του δεν την έκαμπε καμμία κοσμική δύναμη. Εγινε Αρεοπαγίτης «διά το περιφανές του ανδρός εν τε σοφία και πλούτῳ και τρίτῳ της πολιτείας ανεπιλήπτῳ».

Ο Διονύσιος ευρισκόμενος το 33 μ.χ μαζί με τον φιλόσοφο Απολλοφάνη στην Ηλιούπολη (κοντά στο σημερινό Κάιρο) της Αιγύπτου για σπουδές ένοιωσε, ακριβώς την εποχή της Σταύρωσης του Κυρίου, κατάπληξη από τον υπερφυσικό σκοτισμό του Ηλίου. Ο Διονύσιος, τότε που « εγένετο σκότος εφ' όλην την γην, του ηλίου εκλείποντος και το καταπέτασμα του ναού εσχίσθη μέσον» αναφώνησε: « ή θεός πάσχει ή το παν απόλλυται». Τόσο κοντά, ο φιλοσοφικός του νους είχε προσεγγίσει το Άγιον και Απρόσιτο που κυβερνούν την ζωή και τον κόσμο.

Ο Άγιος Διονύσιος ήταν εξαιρετικά προβληματισμένος για την φύση και την ουσία του αληθινού θεού. Ήδη το Δωδεκάθεο δεν μπορούσε να καλύψει τις φιλοσοφικές του αναζητήσεις. Ασπάστηκε τον χριστιανισμό το έτος 52 μ.χ όταν ο Παύλος κήρυξε την διδασκαλία του Χριστού στον βραχώδη λόφο του Αρεως και φιλοξενήθηκε στην οικία του Διονυσίου. Στην Αθήνα ο Παύλος αντίκρισε ένα βωμό που ήταν αφιερωμένος στον άγνωστο θεό. Αυτόν τον άγνωστο θεό παρουσίασε στον Αρειο Πάγο και πλήθος πολύ πίστευσε εν οίς και ο Διονύσιος, ο Ιερόθεος και μια γυναίκα ονόματι Δάμαρις. Ο Διονύσιος και ο Ιερόθεος μετέπειτα έγιναν οι πρώτοι επίσκοποι των Αθηνών. Ο Διονύσιος επισκέφτηκε τα Ιεροσόλυμα και ευτύχησε να

συναντήσει την Θεοτόκο. Αργότερα και σύμφωνα με τον Συναξαριστή του και την υμνογραφία της εκκλησίας, ο Διονύσιος ανηράπη υπό νεφέλης μαζί με τους Αποστόλους που συναθροίστηκαν για να παραστούν στην κήδευση του σώματος της Παναγίας. Σε αγιογραφίες και εικόνες με θέμα την Κοίμηση της Θεοτόκου ο Άγιος Διονύσιος απεικονίζεται παρά τω πλευρό της μαζί με τους ιεράρχες Ιερόθεο και Τιμόθεο.

Ο Διονύσιος περιόδευσε σε πολλά μέρη της Δύσης κάνοντας θαύματα και κηρύττοντας τον λόγο του Θεού. Περί τα τέλη της βασιλείας του Νέρωνος λέγεται ότι επισκέφτηκε την Ρώμη για να κάνει ένα απολογισμό των αποστολών του Παύλου. Παραβρέθηκε στο μαρτύριό του και μετά επανέκαμψε στην Αθήνα. Επέστρεψε στην Ρώμη όταν Πάπας ήταν ο Άγιος Κλήμης και κατόπιν εντολής του ξεκίνησε για την Γαλατία για να διδάξει τον λόγο του θεού. Αφού δίδαξε τον λόγο του θεού σε διάφορα μέρη εγκαταστάθηκε στο Παρίσι που τότε ήταν μια μικρή κωμόπολη που ήταν βυθισμένη στο σκότος της άγνοιας και της ειδωλολατρίας. Εκτίσε μια εκκλησία και από το κήρυγμα του θείου λόγου οι μαθητές του πολλαπλασιάστηκαν και ξεκίνησαν να διδάξουν τον λόγο του Ευαγγελίου στην Μ.Βρετανία και την Ισπανία. Βρήκε μαρτυρικό θάνατο το έτος 96 μ.χ από τους διώκτες του χριστιανισμού και τον αυτοκράτορα Δομιτιανό υιό του αυτοκράτορα Βεσπασιανού. Ο Δομιτιανός ήταν ο δεύτερος μετά τον Νέρωνα διώκτης των χριστιανών κατά την περίοδο της βασιλείας του στην Ρώμη. Κατά τα χρόνια της βασιλείας του εγκαθύδρισε τυραννία. Δολοφονήθηκε από Συγκλητικούς έτος 96 π.χ. Η Σύγκλητος καταδίκασε στην συνέχεια επίσημα την μνήμη του επιβάλλοντας σε αυτόν «damnatio memoriae». Η κάρα του Αγίου Διονυσίου φυλάσσεται στην Ιερά μονή Δοχειαρίου στο Άγιο Όρος όπου και την δώρισε ο αυτοκράτορας Αλέξιος Κομνηνός τον 11ο αιώνα μετά Χριστόν.

Η καθιέρωση της 3ης Οκτωβρίου ως ημέρα απόδοσης τιμής στον Αρεοπαγίτη και Άγιο Διονύσιο τιμά όλο το δικαστικό σώμα γιατί αναγνωρίζεται έτσι έμπρακτα το εύθραυστο και επισφαλές της ανθρώπινης κρίσης. Χωρίς φωτισμό και διάκριση είναι πολύ εύκολο η κρίση που εκφέρουμε στις δικαστικές αίθουσες κάθε ημέρα να αστοχήσει και κάθε αστοχία, ισοδυναμεί με δυσίατη αδικία. Ούτε τα ένδικα μέσα ούτε η κρίση κατά συνείδηση συνιστούν τότε άλλοθι, που ελαφρύνει τον δικαστή. Ο Άγιος Διονύσιος μας είπε ότι αναγκαίος πριν από κάθε νομική επεξεργασία, είναι ο θείος φωτισμός και τότε, όταν δηλαδή ο δικαστής προσβλέπει και στην άνωθεν βοήθεια, κανείς φόβος δεν θα υπάρχει για ανάξιους, αδιάφορους ή δεκαζόμενους δικαστές.

Το ανθρώπινο δίκαιο είναι πάντα σχετικό. Απόλυτη είναι μόνο η Θεία δικαιοσύνη προς την οποία οφείλει να τείνει κάθε ανθρώπινο, και ας μην το καταφέρνει ποτέ. Το αλάνθαστο ανήκει στον θεό όχι στους ανθρώπους, που απλά εμπνέονται και οδηγούνται από την Θεία Δικαιοσύνη. Η αποκλειστική εμπιστοσύνη στις ικανότητες ή στις δυνάμεις μας δεν αρκούν, για να

πραγματώνεται αλάνθαστη δικαιοσύνη στον κόσμο. Εξάλλου ο Χριστός μας είπε ότι κανείς άνθρωπος δεν σώζεται απλά με την τήρηση του νόμου, δηλαδή την τήρηση των όρων της Παλαιάς Διαθήκης (οδόντα αντί οδόντος κ.λ.π). Χρειάζεται πλέον το πνεύμα της Θείας Δικαιοσύνης αυτό που αποκτάται με την μελέτη, τον αγώνα και την άθληση της καινής πλέον κτήσεως.

Ο Διονύσιος έβαλε στον ίδιο ζυγό το Δίκαιο με το Άγιο και Ιερό. Η ζεύξη αυτή δείχνει στην σημερινή ιδίως εποχή την στενή σχέση του Δικαίου με το Ιερό, δηλαδή η συνολική διαδικασία επίτευξης και πραγμάτωσης του Δικαίου οιονεί ιερουργείται, καθαγιάζεται, αφού ο Θεός είναι ο δίκαιος κριτής των πράξεών μας. Οσο περισσότερο δίκαιη κρίνεται μια απόφαση ή οποιοδήποτε άλλο δικαστικό ενέργημα τόσο εξαγιάζεται ο κριτής και

η κρίση του. Ιδού λοιπόν γιατί ο Άγιος Διονύσιος καθιερώθηκε προστάτης των δικαστών και της πάντοτε επισφαλούς δικαστικής κρίσεως.

Στην διαδρομή των αιώνων δεν ξέρω αν διασώθηκε το όνομα κάποιου Αρεοπαγίτη από όσους χρημάτισαν ανώτατοι δικαστές από την ίδρυση του Αρείου Πάγου κατά την αρχαιότητα μέχρι τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους όταν και έπαυσε να λειτουργεί. Διασώθηκε το όνομα και ο βίος του Διονυσίου Αρεοπαγίτου γιατί ήταν ο μόνος που συνέδεσε το Δίκαιο με το Ιερό, για να καταδειχτεί για άλλη μία φορά η διαιώνια αξία κάθε στοιχείου στη ζωή που εμπνέεται από το Ιερό και το Άγιο.

Τον καιρό της ειρήνης θεματοφύλακας της δημοκρατίας είναι η δικαιοσύνη και γενικότερα ο νομικός κόσμος της χώρας που εγγυάται την

ελευθερία και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Από όποιο μετερίζι και αν υπηρετεί ο νομικός την δικαιοσύνη, χρειάζεται την θεία φώτιση για να συλλειτουργήσει κατά την απονομή της. Είναι άλλωστε προφανές ότι «από θεού άρξασθαι». Το έργο τους είναι βαρύ αλλά «συν θεώ» πραγματοποιήσι-μο.

Εύχομαι να εορτάζουμε κάθε χρόνο την μνήμη του Αγίου και να κρατάμε στην μνήμη μας ότι κάθε δικαστικό ενέργημα χωρίς τον Θείο φωτισμό, είναι επισφαλές.

[i] Η παρούσα εκφωνήθηκε την 3-10-2013 στον ιερό Μητροπολιτικό ναό των Χανίων της Κρήτης κατά τον εορτασμό του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΕΕ

Υποβολή υποψηφιότητας για την διοργάνωση Παγκοσμίου Συνεδρίου της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων στην Ελλάδα το 2020

Κατά την διάρκεια επίσημης επίσκεψης στην Κίνα, η Ελληνική Αντιπροσωπία της Ένωσης Ελλήνων Εισαγγελέων αποτελούμενη από τον Αντιπρόεδρο κ. Δημ. Μητρουλιά και το Γεν. Γραμματέα κ. Π. Αδάμη, με επικεφαλής την κα Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, συναντήθηκε με το προεδρείο της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων και παρουσίασε με επιτυχία το φάκελο υποψηφιότητας της Ελλάδας για την ανάληψη ενός από τα επόμενα ετήσια παγκόσμια συνέδρια της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων. Ακολούθως, την 17-19 Οκτωβρίου 2017, κλιμάκιο της Διεθνούς Ένωσης Εισαγγελέων (IAP) αποτελούμενο από τους κ. Han Moraal, Γενικό Γραμματέα της IAP, και κα Janne Holst Hubner, Εκτελεστική Διευθύντρια, επισκέφθηκε την Αθήνα

για τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης προς το Δ.Σ. Στις 19 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε στα γραφεία μας συνάντηση του Αντιπροέδρου κ. Δ. Μητρουλιά, της Γενικής Γραμματέως κ. Αρετής Σκαφίδα, του Υπευθύνου Διεκδίκησης κ. Πάρη Αδάμη, της Αν. Γεν. Γραμματέως Χρ. Φραγκιά, του Ταμιά κ. Σ. Μπουγιούκου και του μέλους του Δ. Σ. και υπεύθυνης διεκδίκησης Ρ. Λάλλη με τους εκπροσώπους της Διεθνούς Ένωσης, και στις 20 τους παραθέσαμε δείπνο παρουσία της Υπουργού Αθλητισμού κας Κουντουρά, του Προέδρου του ΑΠ και της ΕισαΑΠ. Κατά την παραμονή τους στην Αθήνα, ξεναγήθηκαν στους προτεινόμενους συνεδριακούς χώρους, χώρους εστίασης και σημεία πολιτιστικού-ιστορικού ενδιαφέροντος για τους συνέδρους.

Επιστημονική ημερίδα στις Σπέτσες (24-6-2017) με θέμα «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την 24-6-2017 η επιστημονική ημερίδα που συνδιοργάνωσε η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος με τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά με θέμα «Δικαιοσύνη και Αθλητισμός» στην Αναργύρειο και Κοργιαλένιο Σχολή, στις Σπέτσες. Η εκδήλωση περιλάμβανε το α' μέρος με συντονίστρια την κα Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Ξένη Δημητρίου-Βασιλοπούλου, όπου εξετάστηκε ο ρόλος της διαφθοράς στον αθλητισμό με ομιλητές τον κ. Νέστωρα Κουράκη, ομότιμο καθηγητή ΕΚΠΑ, Πρόεδρο Εταιρείας Εγκληματολογίας, με θέμα «Δυνατότητες αντιμετώπισης της Διαφθοράς στην Ελλάδα με βάση δύο επιτυχημένα παραδείγματα στο εξωτερικό» και η κα Βιεργινία Σακελλαροπούλου, Αντεισαγγελέας Εφετών, με θέμα: «Η χειραγώγηση των ποδοσφαιρικών αγώνων: Άλλοτε και τώρα», το β' μέρος με συντονιστή τον κ. Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρώην πρόεδρο Αρείου Πάγου, όπου αναλύθηκαν ζητήματα του Αθλητικού Νόμου (Ν. 2725/1999), με ομιλητές τον κ. Λάμπρο Τσόγκα, Προϊστάμενο Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης με θέμα «Θεωρητική και νομολογιακή ανάλυση

των Αθλητικών Αδικημάτων», και κ. Χρήστο Ηλιάδη, Δικηγόρος Πειραιά, μέλος του ΔΣ Ινστιτούτου Διεθνούς και Ελληνικού Δικαίου, Πρώην Αθλητικό Δικαστή, με θέμα «Η Αθλητική Δικαιοσύνη και τα προβλήματα απονομής της υπό το πρίσμα του Ν 2725/1999» και το γ' μέρος με συντονιστή τον κ. Ευάγγελο Ζαχαρή, Αντεισαγγελέα Αρείου Πάγου, όπου αναλύθηκαν η διαδικασία στα πειθαρχικά όργανα και η διαμεσολάβηση, με ομιλητές τον κ. Δημήτριο Σκουτέρη, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Πρόεδρο Επιτροπής Εφέσεων της Ε.Π.Ο. με θέμα «Η λειτουργία των πειθαρχικών οργάνων της ΕΠΟ πριν και μετά τη συμμετοχή σε αυτό τακτικών δικαστικών λειτουργών και εισαγγελέων», και την κα Εύη Αυλογιάρη, Πρόεδρο ADR Hellenic Center με θέμα «Αθλητική Διαμεσολάβηση» ενώ τα συμπεράσματα του συνεδρίου εξήγαγε ο κ. Χαράλαμπος Βουρλιώτης, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου.

Η ημερίδα πλαισιώθηκε με κοινωνικές εκδηλώσεις υπό την χορηγία του Δήμου Σπετσών και του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά.

Λειτουργία Επαγγελματικής Πλατφόρμας Δικτύωσης «Δράκων»

Με πρωτοβουλία της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και επιμέλεια της Αναπλ. Γεν. Γραμματέως κας Χριστιάνας Φραγκιά και του μέλους μας κας Μαρίας Αγγελούδη, ξεκίνησε και η λειτουργία της Επαγγελματικής Πλατφόρμας Δικτύωσης με την κωδική ονομασία «ΔΡΑΚΩΝ». Πρόκειται για ένα ΚΛΕΙΣΤΟ δίκτυο επικοινωνίας, ενημέρωσης και επιμόρφωσης που απευθύνεται ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ στους Εισαγγελείς της Ελλάδας, χωρίς να επιτρέπεται η συμμετοχή σε αυτό κανενός άλλου.

Η συμμετοχή σε αυτό όλων των συναδέλφων, οι οποίοι, ΜΕΤΑ την εγγραφή τους ως μέλη, θα τροφοδοτούν το σύστημα όσο συχνά μπορούν

με πληροφορίες, έγγραφα, άρθρα, εκδηλώσεις, σχολιασμούς και απόψεις, είναι αποφασιστικής σημασίας προκειμένου το ΔΡΑΚΩΝ να καταστεί ένα λειτουργικό σύστημα ανταλλαγής απόψεων, γνώσεων και αρχείων, καθώς και on line ενημέρωσης για όλα τα τρέχοντα ζητήματα, τόσο της επικαιρότητας, όσο και των κατά τόπο Εισαγγελιών της χώρας. Ο ΔΡΑΚΩΝ θα υποβοηθήσει στη σύσφιξη των μεταξύ μας σχέσεων, και στη γνωστοποίηση προς όλους τους συναδέλφους των δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε στην καθημερινότητά μας.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ Ε.Ε.Ε.

Οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσής μας, θα διεξαχθούν, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σύμφωνα με το άρθρο 9 του Καταστατικού, την **Κυριακή 11 Φεβρουαρίου 2018** για τις Εισαγγελίες της Περιφέρειας και την μεθεπομένη **Κυριακή, 25 Φεβρουαρίου 2018**, για τις Εισαγγελίες της Αθήνας και του Πειραιά.

Μετά την ανακήρυξή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσής μας, τα ονόματα των υποψηφίων για την εκλογή τους ως μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής, κατά τις προσεχείς αρχαιρεσίες της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος είναι:

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΚΡΙΒΟΥ Βαΐα,
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος
ΖΑΪΡΗ Άννα
ΘΕΟΛΟΓΙΤΟΥ Κέλλυ
ΚΑΛΛΙΔΗΣ Νικόλαος
ΚΑΠΑΜΑ Χριστίνα
ΛΑΛΛΗ Ροζαλία
ΜΗΤΡΟΥΛΙΑΣ Δημήτριος
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου
Εισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Εφετών
Εισαγγελέας Πρωτοδικών
Εισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Εφετών
Εισαγγελέας Εφετών

ΜΟΛΔΟΒΑΝΗ ΣΤΕΛΛΑ
ΜΠΑΚΑΛΩΝΗ Αμαλία
ΜΠΑΚΕΛΑΣ Ευάγγελος
ΜΠΟΥΓΠΟΥΚΟΣ Σωτήριος
ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης
ΣΤΑΥΡΑΤΗ Σπυριδούλα
ΤΣΟΥΛΗ Πολυξένη
ΧΑΛΒΑ Βασιλική

Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Εφετών
Αντεισαγγελέας Εφετών
Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Εισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Εισαγγελέας Πρωτοδικών

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΔΑΜΗΣ Παρασκευάς (Πάρης)
ΚΑΤΕΒΑΤΗΣ Ανδρέας
ΣΚΑΦΙΔΑ Αρετή
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Αγγελική

Εισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Εφετών
Εισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Επιστημονικό Άρθρο

Αυθαίρετα: το εύρος του στοιχείου της αντικειμενικής υπόστασης «αυθαίρετο» στη διάταξη αρ. 17§8 Ν.1337/83 υπό την ισχύ του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν. 4067/2012)

Νικόλαου Ι. Μαργαρίτη, Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών

Σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. 17§8 Ν.1337/83 ως ισχύει «Οι ιδιοκτήτες ή εντολείς κατασκευής αυθαιρέτων και οι εργολάβοι κατασκευής του τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, ανάλογα με την αξία του αυθαίρετου έργου και το βαθμό υποβάθμισης του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος [...]». Κρίσιμο στοιχείο για την κρίση περί του αν συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος που τυποποιείται στην ως άνω διάταξη, είναι το αν η υπό κρίση συμπεριφορά συνιστά κατασκευή «αυθαίρετου» και εντεύθεν παρίσταται αναγκαίος ο προσδιορισμός και οριοθέτηση της έννοιας του «αυθαίρετου». Σχετικά, λεκτέα είναι τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. 18§4 Ν.1337/83 «4. Αυθαίρετα για την εφαρμογή των άρθρων του κεφαλαίου Β' του νόμου αυτού (στο οποίο περιλαμβάνεται και το άρθρο 17) νοούνται όσα εμπύπτουν στην παράγραφο 2 του άρθρου 118 του Ν.Δ.8/1973 "περί Γ.Ο.Κ." όπως ισχύει [...]». Με τη διάταξη αυτή (η οποία σημειωτέον δεν έχει ρητά καταργηθεί) γίνεται παραπομπή για τον προσδιορισμό της έννοιας του αυθαίρετου, η οποία συνιστά και στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος που προβλέπεται στο αρ. 17§8 του ίδιου νόμου, σε άλλη διάταξη ήτοι στην παράγραφο 2 του άρθρου 118 του Ν.Δ.8/1973 "περί Γ.Ο.Κ." Έτσι, για όσο χρόνο η

τελευταία αυτή διάταξη βρισκόταν σε ισχύ, και μέχρι την κατάργησή της με το άρθρο 31 παρ. 1 του Ν. 1577/1985, το στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης «αυθαίρετο» του αδικήματος του αρ. 17§8 Ν.1337/83 είχε το περιεχόμενο που προσδιοριζόταν από την ως άνω διάταξη. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. άρθρου 118 §2 Ν.Δ.8/1973 οριζόταν ότι «Πάσα κατασκευή εκτελουμένη: α) είτε άνευ της κατά την προηγούμενη παράγραφον αδειας, β) είτε καθ' υπέρβασην ταύτης, γ) είτε καθ' υπέρβασην των κειμένων διατάξεων, δ) είτε βάσει αδειας κριθείσης μεταγενεστέρως καθ' οιονδήποτε τρόπον ως εν όλω ή εν μέρει ουχί συμφώνου προς τας κειμένας διατάξεις, τυγχάνει αυθαίρετος».

Με την κατάργηση του Ν.Δ.8/1973 και τη θέση σε ισχύ του Ν. 1577/1985 [Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός], και εφόσον η παραπομπή του αρ. 18§4 Ν.1337/83 στην ήδη μη ισχύουσα διάταξη του Ν.Δ.8/1973 έπαυσε εκ των πραγμάτων να προσδίδει περιεχόμενο στην έννοια του αυθαίρετου, προβλέφθηκε με τη διάταξη του αρ. 22§3 Ν. 1577/1985 ότι «Κάθε κατασκευή που εκτελείται α) χωρίς την άδεια της παρ. 1 ή β) καθ' υπέρβαση της άδειας ή γ) με βάση άδεια που ανακλήθηκε ή δ) κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων είναι αυθαίρετη και υπάγεται στις σχετικές για τα αυθαίρετα διατάξεις του ν. 1337/1983 όπως ισχύουν». Με τη νομοθετική αυτή διάταξη δηλαδή έλαβε χώρα αντίστροφη, σε σχέση με την προϊσχύουσα,

παραπομπή, αφού με μία κατ' αρχήν εξωποινική διάταξη ορίστηκε το περιεχόμενο ενός στοιχείου της αντικειμενικής υπόστασης ποινικού αδικήματος τυποποιούμενου σε άλλο κανόνα δικαίου.

Ήδη, με τη θέση σε ισχύ ν.4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός» (με τα άρθρα 35 και 48 του οποίου ορίζεται ότι: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε διάταξη, η οποία είναι αντίθετη στις ρυθμίσεις του παρόντος [...]» και συνεπώς πρέπει να θεωρηθούν καταργημένες οι διατάξεις του αρ. 22 Ν. 1577/1985) δεν υπάρχει ρητή νομοθετική σύνδεση της έννοιας του «αυθαίρετου» ως στοιχείου της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος του αρ. 17 Ν.1337/83 με το Νέο Οικοδομικό Κανονισμό Ν.4067/2012 καθώς από το Ν.Ο.Κ. ελλείπει ρύθμιση παραπεμπτική αντίστοιχη του αρ. 22§3 Ν. 1577/1985 ενώ η παραπομπή του αρ 18§4 Ν.1337/83 στην καταργηθείσα διάταξη του άρθρου 118§2 του Ν.Δ.8/1973 όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω δεν παράγει πλέον έννομες συνέπειες. Ως εκ τούτου παρουσιάζεται η ανάγκη προσδιορισμού της έννοιας του στοιχείου «αυθαίρετο» της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος του αρ. 17§8 Ν.1337/83, με προσφορότερη λύση την αναζήτηση του ορισμού της έννοιας αυτής σε νομοθετήματα που έχουν τεθεί προς διασφάλιση του ίδιου εννόμου αγαθού με αυτό που προστατεύει η διάταξη του αρ. 17§8 Ν.1337/83, και δη στον ισχύοντα Οικοδομικό Κανονισμό.

Λύση φαίνεται να δίνει η διάταξη του αρ.4§5 Ν. 4067/2012 η οποία παρέχει ορισμό της αυθαίρετης κατασκευής, παρά το ότι δεν προβλέπει ρητά ότι ο ορισμός αυτός ισχύει ως τέτοιος στο πλαίσιο του νόμου 1337/83 σε αντιδιαστολή με την προϊσχύσασα αντίστοιχη ρύθμιση του αρ. 22§3 Ν. 1577/1985. Με τη διάταξη αυτή ορίζεται ότι «αυθαίρετη και κατεδαφιστέα είναι κάθε κατασκευή που εκτελείται ή έχει εκτελεστεί: α) χωρίς οικοδομική άδεια ή άδεια δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας ή έγγραφη ενημέρωση, όπως ορίζονται στο παρόν άρθρο, β) καθ' υπέρβαση της οικοδομικής άδειας ή της άδειας δόμησης γ) με βάση άδεια που ανακλήθηκε ή ακυρώθηκε και δ) κατά παράβαση γενικών ή ειδικών διατάξεων και των μέγιστων ανοχών όπως αυτές καθορίζονται». Αναζητώντας το περιεχόμενο της περαιτέρω παραπομπής στις περιπτώσεις που οι κατασκευές ορίζονται ως αυθαίρετες δυνάμει της διάταξης του αρ.4§5 Ν. 4067/2012, οδηγούμαστε στις διατάξεις των παραγράφων 1-4 του ίδιου άρθρου στις οποίες απαντώνται ορισμένες κατηγοριοποιήσεις [το περιεχόμενο των οποίων παραλείπεται προς περιορισμό της έκτασης του παρόντος κειμένου, είναι αναγκαία όμως η επισκόπησή του κειμένου του νόμου από τον αναγνώστη].

Στις επιμέρους παραγράφους ορίζεται: «1. **Άδεια Δόμησης**, κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4030/2011 (Α 249), απαιτείται για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας δόμησης, όπως: [...]. Δεν απαιτείται άδεια δόμησης νέας κατασκευής ή και προσθήκης ή και εγκατάστασης εφόσον από ειδικότερες διατάξεις ορίζεται διαφορετικά. **Δεν απαιτείται άδεια δόμησης, έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας ή ενημέρωση** κατά το παρόν για τις περιπτώσεις [...] 2. **Έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας**, απαιτείται για τις ακόλουθες εργασίες σε κτίρια που υφίστανται νόμιμα: [...] Η έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία δόμησης, μετά από αίτηση του ιδιοκτήτη ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα, η οποία συνοδεύεται από τεχνική έκθεση μηχανικού. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η διαδικασία έκδοσης της έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας και κάθε σχετικό θέμα. 3. «Απαιτείται, προ 48 ωρών, έγγραφη ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης η οποία γνωστοποιείται και στο οικείο αστυνομικό τμήμα, για την εκτέλεση των ακόλουθων εργασιών [...] 4.

Για τις ακόλουθες περιπτώσεις οι εργασίες εκτελούνται χωρίς άδεια δόμησης σύμφωνα με τους όρους που ορίζει η αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης και ύστερα από **δήλωση ανάληψης επίβλεψης από αρμόδιο μηχανικό**, που γνωστοποιείται στο οικείο αστυνομικό τμήμα: [...]». Από το συνδυασμό της διάταξης της παραγράφου 5 με αυτές των παραγράφων 1-4 του αρ. 4 Ν. 4067/2012 προκύπτει ότι του πεδίου ορισμού των αυθαίρετων κατασκευών εκφεύγουν μόνο οι περιπτώσεις εργασιών εσωτερικών χρωματισμών, μικρών επισκευών θυρών και παραθύρων ή μεμονωμένων επισκευών για λόγους χρήσης και υγιεινής, ιδίως μεμονωμένης επισκευής μικρού τμήματος υδρορροής, επισκευή επικόλλησης διακοσμητικών στοιχείων κ.α. (§1 εδ. τελευταίο) ενώ όλες οι άλλες κατασκευές για τις οποίες προβλέπεται η υποχρέωση άδειας δόμησης, έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας ή ενημέρωσης, εφόσον δεν υπάρχει η σχετική άδεια, έγκριση ή ενημέρωση, εμπίπτουν στην

έννοια της αυθαίρετης κατασκευής. Ωστόσο εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι το φάσμα των κατασκευών οι οποίες εμπίπτουν στον ορισμό αυτό του αυθαίρετου, εκτεινόμενο από την ανέγερση κτηρίων μέχρι την τοποθέτηση κλιματιστικών, είναι εξαιρετικά ευρύ. Εύλογος είναι λοιπόν ο προβληματισμός αν ο ορισμός του αυθαίρετου όπως σχηματοποιείται από το συνδυασμό των διατάξεων των επιμέρους παραγράφων του αρ.4 Ν. 4067/2012 είναι κατάλληλος να υιοθετηθεί ως περιεχόμενο του στοιχείου «αυθαίρετο» της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος που τυποποιείται στο αρ. 17§8 Ν.1337/83. Ασφαλέστερη οδός για την εξαγωγή συμπερασμάτων και τη νοηματοδότηση υπό το ισχύον νομοθετικό καθεστώς της έννοιας του αυθαίρετου ως στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης του συγκεκριμένου εγκλήματος είναι η χρήση μεθόδων ερμηνείας του νόμου. Το ερώτημα που τίθεται λοιπόν είναι αν «αυθαίρετο» υπό την έννοια του αρ. 17§8 Ν.1337/83 συνιστά κάθε αυθαίρετη κατασκευή υπό την έννοια του αρ.4§5 Ν. 4067/2012 ή αν αντίθετα η έννοια του «ποινικού» «αυθαίρετου» πρέπει να περισταλεί σε σχέση με αυτή του αρ.4§5 Ν. 4067/2012, ή να οριστεί εντελώς διαφορετικά. Ήδη απαντώντας στο τελευταίο μέρος του πιο πάνω ερωτήματος φρονώ ότι η υιοθέτηση μιας πλήρως αυτόνομης έννοιας του «αυθαίρετου» του αρ. 17§8 Ν.1337/83 δεν προκρίνεται καθώς αφενός μεν δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου, αφετέρου δε, αν δεν υιοθετηθεί μια υφιστάμενη στο τεθειμένο δίκαιο έννοια, ο κανόνας του αρ. 17§8 Ν.1337/83 αποβαίνει αόριστος και άρα αντισυνταγματικός (κίνδυνος πάντως που δεν εξαλείφεται πλήρως ούτε με την εδώ προκρινόμενη λύση, ελλείψει ρητής παραπομπής του ποινικού κανόνα στον ισχύοντα οικοδομικό κανονισμό και ελλείψει αντίστροφης παραπομπής). Ως προς το πρώτο και κρίσιμο σκέλος του ερωτήματος, λεκτέα είναι τα εξής:

Στο γενικό μέρος της εισηγητικής έκθεσης του νόμου 1337/83 εκτίθεται ότι το νέο νομοθετικό πλαίσιο τίθεται προς αντιμετώπιση του πολεοδομικού αδιεξόδου που συνοψίζεται στα παρακάτω: 1) Γενική υποβάθμιση των πόλεων: Αυτή εκφράζεται μέσα από την αλλοίωση και υπερεκμετάλλευση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, τη σταδιακή εξαφάνιση της γειτονιάς σαν κοινωνικό χώρο και χώρο διαβίωσης, τις ασφυκτικές πυκνότητες, την πολυκατοικιοποίηση, την έλλειψη κοινωνικής και τεχνικής υποδομής. 2) Κληρονομιά τεράστιων εκτάσεων αυθαίρετης δόμησης στον άμεσο περιαστικό χώρο: Στεγάζουν στη μεγαλύτερη έκτασή του χαμηλά εισοδήματα έξω από τα όρια του επίσημου «σχεδίου πόλεως» και παίρνουν όλο και περισσότερο τη μορφή πυκνοκατοικημένων περιοχών, αλλά χωρίς σχεδιασμένη πολεοδομική οργάνωση και σύνδεση με την πόλη, χωρίς τη στοιχειώδη κοινωνική και τεχνική υποδομή. 3) Κατάτμηση της γης σε μεγάλη έκταση και διάσπαρτη αυθαίρετη δόμηση: με τη μέθοδο των «αγροτεμαχίων» οικοπεδοποιούνται και καταστρέφονται τεράστιες εκτάσεις γεωργικής, δασικής και παράκτιας γης, αυξάνεται πλαστά –μη παραγωγικά- η αξία της γης, προάγεται η διαδικασία αυθαίρετης δόμησης, που στον ευρύτερο χώρο σε μεγάλη έκταση αναφέρεται σε υψηλά εισοδήματα και επίσης χρήσεις άλλες από κατοικίας, όπως ξενοδοχεία, εργοστάσια, αποθήκες – καθεστώς κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά απαράδεκτο. 4) αδυναμία

εφαρμογής των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως:

Υπάρχει μεγάλη διάσταση μεταξύ σημερινής ρυμοτομίας - υπάρχουσα κατάσταση - και αυτής που προβλέπει το επίσημο σχέδιο[...] Δεν κατοχυρώνονται ουσιαστικά οι κοινόχρηστοι χώροι. Υπάρχουν χρονοβόρες διαδικασίες εφαρμογής των σχεδίων. 5) Συγκεχυμένο πολεοδομικό καθεστώς στους μικρότερους οικισμούς: οι προ του 1923 οικισμού καθώς και οι νεώτεροι οικισμού κύριας κατοικίας, βρίσκονται σε καθεστώς οικοδομικού αδιεξόδου από άποψη όρων δόμησης και ρυμοτομίας. 6) Αδυναμία απόκτησης οικοδομήσιμης γης: οι μηχανισμοί κατάτμησης της γης και ιδιοποίησης της αύξησης της αξίας της από το εμπορικό κύκλωμα, αποκλείει όλο και πλατύτερα κοινωνικά στρώματα από τη δυνατότητα απόκτησης της όποιας «νόμιμης» οικοδομήσιμης γης. Περαιτέρω, η εισηγητική έκθεση θέτει ως βασικούς στόχους του νόμου:

α) τη βελτίωση των συνθηκών ζωής στις υποβαθμισμένες περιοχές μέσα στην πόλη και στις διαμορφωμένες περιοχές αυθαίρετων που καλύπτουν τις ανάγκες σε πρώτη κατοικία με την οργάνωσή τους και με την παροχή σ' αυτές κοινωνικής και τεχνικής υποδομής, β) την άσκηση, στις περιοχές νέων οικιστικών αναπτύξεων, μιας τέτοιας πολιτικής γης που να εξασφαλίζει τη δυνατότητα στέγασης όλων των κατοίκων που εμπίπτουν στις ανάγκες επέκτασης του σχεδίου και ιδιαίτερα των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων σε σωστά πολεοδομημένη γη με τα απαραίτητα πολεοδομικά σταθερότυπα και με ταχύρυθμες διαδικασίες εφαρμογής των πολεοδομικών σχεδίων, γ) την ενίσχυση των τελευταίων για βελτίωση των συνθηκών κατοικίας ή απόκτηση νέας σε αποδεκτά επίπεδα ποιότητας, δ) τη ριζική αντιμετώπιση του κυκλώματος της υπερεκμετάλλευσης της γης και της οικοδομής και την κοινωνική αξιοποίησης της υπεραξίας που δημιουργείται με την πολεοδομική ανάπτυξη, ε) την απόκτηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αποθέματος γης για πολεοδόμηση από το δημόσιο και την τοπική αυτοδιοίκηση, για να ελέγχεται η αύξηση της αξίας της και να διευκολύνεται η παροχή φθηνών οικοπέδων ή και κατοικίας σε όλους τους πολίτες που έχουν ανάγκη, δεδομένου ότι η ανάγκη αυτή και μόνο τεκμηριώνει τη σκοπιμότητα επέκτασης του σχεδίου και ότι η πολεοδομημένη γη αποτελεί πια «σπάνιο» αγαθό προοριζόμενο επομένως να καλύψει όλες τις ανάγκες, στ) την αναπτυξιακή λειτουργία του πολεοδομικού σχεδιασμού και την κατεύθυνσή του με κοινωνικά κριτήρια, ζ) τη δραστήρια συμμετοχή του πολίτη και της τοπικής αυτοδιοίκησης στη μελέτη και εφαρμογή των πολεοδομικών μελετών, η) τη διαρκή αποκέντρωση των πολεοδομικών διαδικασιών σε επίπεδο νομαρχίας, δήμων και κοινοτήτων, θ) την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερα την προστασία της γεωργικής γης και των ακτών από οικοπεδοποιήσεις. Στην ίδια εισηγητική έκθεση υπό το κεφάλαιο Β' στο οποίο εντάσσεται και το άρθρο 17 εκτίθεται ότι με τις ρυθμίσεις του νόμου επιδιώκεται η αντιμετώπιση της υπάρχουσας κατάστασης των αυθαίρετων κατασκευών εντός και εκτός σχεδίου οι οποίες έφεραν πολεοδομική αναστάτωση (ανεπιθύμητες αυξήσεις πυκνότητας) εξημίωσαν από πλευράς υγιεινής και αισθητικής τις συνθήκες ζωής,

έβλαψαν το περιβάλλον και παρεμπόδισαν την σωστή παραπέρα λειτουργική ανάπτυξη και επέκταση των οικισμών, ταυτόχρονα όμως δημιούργησαν και οξύ κοινωνικό πρόβλημα με πολλές παραμέτρους, και η πρόληψη και η καταστολή τους στο μέλλον. Τέλος στην ίδια εισηγητική έκθεση, υπό το άρθρο 17, με το οποίο τυποποιήθηκε ως αξιόποινη πράξη η κατασκευή αυθαιρέτων, αναφέρεται ότι με το άρθρο αυτό διαδηλώνεται η πρόθεση της πολιτείας να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά από εδώ και πέρα την αυθαιρέτη δόμηση και να μην ανεχθεί πια την παραβίαση της έννομης τάξης. Από τα παραπάνω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι βούληση του ιστορικού νομοθέτη όταν τυποποίησε με τη διάταξη του αρ. αρ. 17§8 Ν.1337/83 ως ποινικό αδίκημα την κατασκευή αυθαιρέτων ήταν να καταστείλει συμπεριφορές που συνέτειναν στη δημιουργία του προβλήματος της αυθαιρέτης δόμησης όπως αυτό περιγράφεται στην εισηγητική έκθεση, στην καταστολή δηλαδή συμπεριφορών που συγκλίνουσες οδηγούν στην αλλοίωση και υπερεκμετάλλευση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, ήτοι συμπεριφορών που επιδρούν επί του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος με τρόπο ώστε να το αλλοιώνουν ουσιαστικά, ενώ δεν φαίνεται η πρόθεση του ιστορικού νομοθέτη να αντιμετωπίσει, και μάλιστα με ποινικές διατάξεις, παρεμβάσεις ήσσονος σημασίας που είναι απρόσφορες να δημιουργήσουν ή να μεγεθύνουν το φαινόμενο που περιγράφεται στην εισηγητική έκθεση και ως εκ τούτου να βλάψουν το προστατευόμενο έννομο αγαθό του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος όπως αυτό γίνεται αντιληπτό από τον ιστορικό νομοθέτη του Ν.1337/83.

Περαιτέρω, το συμπέρασμα ότι με τη θέσπιση της ποινικής διάταξης του αρ. 17§8 Ν.1337/83 ο νομοθέτης δεν θέλησε να τυποποιήσει ως ποινικό αδίκημα ήσσονος σημασίας παρεμβάσεις στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον συνάγεται και από το πλαίσιο ποινής που προβλέπεται για την εκ δόλου τέλεση του εγκλήματος, προβλεπομένης ως απειλούμενης ποινής της ποινής φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματικής ποινής από 100.000 δραχ. μέχρι 2.000.000 δραχ. (και ήδη από 5.000 ευρώ μέχρι 50.000 ευρώ). Λαμβάνοντας υπόψη τα πλαίσια ποινών που προβλέπονται για εκ δόλου τελούμενα πλημμελήματα στο πλαίσιο της ελληνικής εννόμου τάξεως ευχερώς διαπιστώνουμε ότι η ως άνω ποινή, τοποθετούμενη στο φάσμα των ποινών που προβλέπονται από τον έλληνα ποινικό νομοθέτη, συνιστά ποινή που ενδεικνύει ένα αυξημένης απαξίας πλημμέλημα. Αυτό είναι δυνατόν να συμβαίνει διότι είτε ο νομοθέτης έκρινε ότι το προστατευόμενο αγαθό έχει τόσο εξέχουσα θέση στην έννομη τάξη ώστε προσδίδοντας συνάμα σε αυτό ευρύ πεδίο εφαρμογής θεώρησε ότι κάθε διατάραξη του, ακόμη και ήσσονος σημασίας, ενέχει έντονη απαξία, είτε ο νομοθέτης θέλησε να οριοθετήσει στενότερα το φυσικό και

δομημένο περιβάλλον ως προστατευόμενο από την ποινική διάταξη έννομο αγαθό και να τυποποιήσει ως αξιόποινες πράξεις μόνο συμπεριφορές πρόσφορες να προκαλέσουν αρκούντως σοβαρή διατάραξη του. Συνεκτιμώντας όμως τα όσα λέχθηκαν παραπάνω σχετικά με την ιστορική βούληση του νομοθέτη αλλά και τη διαπίστωση ότι η αυστηρή τιμώρηση οποιασδήποτε –έστω και ήσσονος σημασίας- διατάραξης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, όταν τούτο δεν συμβαίνει για άλλα έννομα αγαθά προστατευόμενα από διατάξεις που τυποποιούν εγκλήματα σκληρού πυρήνα (δηλαδή εγκλήματα που τυποποιούνται σταθερά και διαχρονικά στην ελληνική έννομη τάξη ανεξαρτήτως των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε περιόδου) θα οδηγούσε σε αξιολογική αντινομία στο σύστημα της ελληνικής εννόμου τάξεως, αλλά και θα ερχόταν σε ένταση με την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει να αποκρουσθεί η θέση ότι ο νομοθέτης θέλησε να προσδώσει στο προστατευόμενο από την ποινική διάταξη έννομο αγαθό τέτοια εύρος ώστε να θεωρείται ότι τιτρώσκειται από ήσσονος σημασίας διαταράξεις, αλλά αντίθετα πρέπει να προκριθεί η θέση ότι ο νομοθέτης θέλησε να οριοθετήσει στενά το προστατευόμενο έννομο αγαθό στις βασικές αναφορές του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος ώστε όταν αυτό θίγεται, η κρίσιμη συμπεριφορά να αξίζει αυστηρή τιμώρηση.

Με χρήση των παραπάνω αλληλοσυμπληρούμενων ερμηνευτικών εργαλείων συνάγεται ότι ο νομοθέτης, τυποποιώντας την αξιόποινη συμπεριφορά του αρ. 17§8 Ν.1337/83 αποσκοπούσε στην πρόβλεψη ως αξιόποινης πράξης μόνο ορισμένης αυξημένης βαρύτητας διατάραξης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και όχι κάθε ήσσονος σημασίας διατάραξης η οποία εξάλλου ευχερώς μπορεί να αντιμετωπίζεται σε επίπεδο επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Αποτέλεσμα της παραδοχής αυτής είναι ότι πρέπει να αποκρουσθεί η ταύτιση του αυθαιρέτου ως στοιχείου της αντικειμενικής υπόστασης του αρ. 17§8 Ν.1337/83 με την αυθαιρέτη κατασκευή του αρ. 4§5 του ισχύοντος Οικοδομικού Κανονισμού της οποίας ο ορισμός είναι εξαιρετικά ευρύς, και αντίθετα να γίνει δεκτή στο πλαίσιο του αρ. 17§8 Ν.1337/83 μια κατά συστατική ερμηνεία στενότερη έννοια αυθαιρέτου η οποία να περιλαμβάνει μόνο κατασκευές οι οποίες προκαλούν αρκούντως σοβαρή διατάραξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος κατά τα ουσιαστικά και προσδιοριστικά στοιχεία του ως τέτοιου.

Επιχειρώντας περαιτέρω να αποτυπωθεί η παραπάνω ερμηνευτική συστολή σε σαφείς κατηγοριοποιήσεις οι οποίες και τον εφαρμοστή του δικαίου διευκολύνουν, και την ασφάλεια δικαίου εξυπηρετούν φρονώ ότι η έννοια του αυθαιρέτου κατ' αρ. 17§8 Ν.1337/83, πρέπει υπό το κράτος του ισχύοντος οικοδομικού κανονισμού να οριοθετηθεί έτσι ώστε να

περιλαμβάνει μόνο τις εργασίες για τις οποίες απαιτείται άδεια Δόμησης, ενώ πρέπει να γίνει δεκτό ότι εκφεύγουν αυτής τόσο οι εργασίες για τις οποίες απαιτείται έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας (§2) όσο και οι εργασίες για οι για τις οποίες αρκεί έγγραφη ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης που γνωστοποιείται στο οικείο αστυνομικό τμήμα (§3), αφού αμφότερες οι ως άνω κατηγορίες εργασιών ακόμα και αν πραγματοποιηθούν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις προκαλούν αμελητέα διατάραξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, και πάντως όχι τέτοιας έντασης ώστε να δικαιολογείται η κατά το σκοπό του νομοθέτη απειλή και επιβολή της ποινής του αρ. 17§8 Ν.1337/83. Επιπλέον, η δεύτερη κατηγορία εργασιών, αυτή των εργασιών για τις οποίες αρκεί έγγραφη ενημέρωση συγκεντρώνει το επιπρόσθετο στοιχείο της έλλειψης εξουσίας της διοίκησης να παρέμβει επί της ουσίας ως προς τη ρύθμιση του εννόμου αγαθού παρέχοντας ή όχι σχετική άδεια ή έγκριση, ώστε να εμφανίζεται εντελώς αδικαιολόγητη η τιμώρηση αποκλειστικά λόγω έλλειψης τυπικών διατυπώσεων μιας συμπεριφοράς που δεν μπορεί να απαγορευθεί από τη διοίκηση., καθώς έτσι θα περιοριζόταν ανεπίτρεπτα το δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας των πολιτών χωρίς ταυτόχρονη προστασία του εννόμου αγαθού για την προστασία του οποίου έχει τεθεί η συγκεκριμένη ποινική διάταξη, αλλά μόνο προς διαφύλαξη της δημόσιας τάξης η οποία όμως θίγεται σε ελάχιστο βαθμό ώστε τυχόν διατάραξη να αντιμετωπίζεται επαρκώς με διοικητικές κυρώσεις. Τέλος πρέπει να γίνει δεκτό ότι η εκτέλεση εργασιών οι οποίες εκτελούνται χωρίς άδεια δόμησης σύμφωνα με τους όρους που ορίζει η αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης και ύστερα από δήλωση ανάληψης επίβλεψης από αρμόδιο μηχανικό, που γνωστοποιείται στο οικείο αστυνομικό τμήμα (§4), ομοίως δεν εμπίπτουν στην έννοια του αυθαιρέτου της ποινικής διάταξης του αρ. 17§8 Ν.1337/83, καθώς αυτές συγκεντρώνουν το κοινό χαρακτηριστικό ότι πραγματοποιούμενες δεν βλάπτουν αλλά αντίθετα προάγουν το έννομο αγαθό του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος ενώ ορισμένες από αυτές επιπρόσθετα λαμβάνουν χώρα προς διαφύλαξη και άλλων σημαντικών εννόμων αγαθών όπως η υγεία και η ζωή.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι για την αποτελεσματική πρακτική εφαρμογή των προεκτεθέντων, χρήσιμη είναι η παροχή γενικών οδηγιών στους αρμοδίους υπαλλήλους ώστε κάθε φορά που θεωρούν ότι τελείται αξιόποινη πράξη και υποβάλλουν σχετική μήνυση να προσδιορίζουν σε ποια κατηγορία εργασιών του αρ. 4 Ν. 4067/2012 (ή άλλη κατηγορία του νόμου) εμπίπτει η υπό κρίση εργασία, ή η διευκρίνηση αυτή να λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της προκαταρκτικής εξέτασης.

Αύξηση οργανικών θέσεων

Με το άρθρο 33 του Ν. 4509/2017 ισχύει ήδη αναδρομικά από την 1.12.2017 αύξηση οργανικών Εισαγγελέων και συγκεκριμένα:

- α) των Αντεισαγγελέων Αρείου Πάγου κατά δύο (2), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε είκοσι δύο (22),
- β) των Εισαγγελέων Εφετών κατά δύο (2), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε πενήντα (50),
- γ) των Αντεισαγγελέων Εφετών κατά δύο (2), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε εκατόν τριάντα επτά (137).

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ-Φορολογικά θέματα

ΝΕΑ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΑΔΕ
Του Σπυρίδωνα Πατπά Εισαγγελέα Πρωτοδικών

Κατόπιν σχετικής προσφυγής του Προέδρου της Ένωσης και Εισαγγελέα Εφετών κ. Δημητρίου Ασπρογέρακα προς την ΑΑΔΕ, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 5589/24-10-2017 απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών όπου έκανε δεκτή εν μέρει την σχετική προσφυγή δεχόμενη ότι παρανόμως είχε επιβληθεί η ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα ποσά έκτακτης παροχής που εισπράχθηκαν από τους Δικαστικούς λειτουργούς είτε κατά τα έτη 2013 και 2014 είτε μόνο για το έτος 2014, ενώ αντίθετα απέρριψε την προσφυγή, για την προσμέτρηση της επιβληθείσας ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στο καθεστώς ευνοϊκής φορολόγησης μας κατά το 25% των συνολικών μας αποδοχών πριν την κατάργηση της φορολόγησης αυτής με τον πρόσφατο νόμο του θέρους του 2017, θεωρώντας νόμιμη την ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα συνολικά μας εισοδήματα και την υπαγωγή τους στον κανονικό φορολογικό συντελεστή.

Ειδικότερα όπως όλοι οι συνάδελφοι ενθυμούνται επί των αναδρομικών που μας δόθηκαν από το έτος 2008 και εντεύθεν (τα καλούμενα αναδρομικά επί Υπουργίας Γ. Αλογοσκούφη.) σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 9 του Ν. 3620/2007 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ. 6 του Ν. 3867/2010 ορίστηκε ότι: "Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζεται το ύψος, ο χρόνος, ο τρόπος και οι όροι καταβολής έκτακτης παροχής προς τους Δικαστικούς λειτουργούς και τα μέλη του κύριου προσωπικού του ΝΣΚ, εν ενεργεία και συνταξιούχους όλων των βαθμίδων. Η έκτακτη αυτή παροχή θα καταβληθεί τμηματικά σε μια εξαετία και θα υπολογισθεί με βάση μηνιαίο μισθό των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας ύψους 4.072 ευρώ για το πρώτο και 3.994 για τα λοιπά έτη, συνυπολογιζομένων των συντελεστών και των χρονοεπιδομάτων που ορίζονται στα άρθρα 29 παρ. 1, 30, 31, 32, 33 του Ν. 3205/2003. Η παροχή αυτή φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή φόρου 25%, **δεν υπόκειται σε καμία άλλη κράτηση** και είναι ανεξάρτητη από το εκάστοτε ισχύον ειδικό μισθολόγιο των Δικαστικών λειτουργών". Κατ' εξουσιοδότηση της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 5 παρ. 9 του Ν. 3620/2007 εκδόθηκαν κατά σειρά οι υπ' αριθ. 2/16601/0022/30-1-2008, 2/38031/0022/7-06-2010, ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας και Δικαιοσύνης οι οποίες

επέτασαν την καταβολή των αναλογούντων ποσών της έκτακτης παροχής σε 5 δόσεις, ήτοι την 31η/01/2008, 5/5/2008, 1/07/2009, 1/07/2010 και 1/07/2011 ενώ σύμφωνα με το εδάφιο 39 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 και για δημοσιονομικούς λόγους η καταβολή της 4ης και 5ης δόσης μετατέθηκε και εν τέλει καταβλήθηκε από τις 31/01/2013 και έως τον Μάρτιο 2014 στους εν ενεργεία Δικαστικούς λειτουργούς και τα μέλη του Ν.Σ.Κ. και έως τον Νοέμβριο του 2014 στους συνταξιούχους Δικαστικούς λειτουργούς και μέλη του ΝΣΚ, είτε ξεχωριστά τα έτη 2013 και 2014 είτε δύο δόσεις μαζί το 2014.

Καίτοι όμως η ως άνω έκτακτη παροχή τμηματικώς καταβληθείσα έφερε τον χαρακτήρα αναδρομικών αποδοχών και δη αποδοχών του χρονικού διαστήματος 1/1/2003 έως 31/12/2007, για τις οποίες δεν θα έπρεπε να επιβληθεί οιαδήποτε μελλοντική φορολογική κράτηση ή εισφορά πέραν της επιβληθείσας ποσοστού 20% που ορίστηκε αρχικά, καθόσον αυτή δεν απετέλεσε, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν. 3986/2011, εισόδημα που προέκυψε κατά το οικονομικό και φορολογικό έτος 2014 (δηλαδή εισοδήματα των χρήσεων 2014 και 2013) αλλά προγενέστερη έκτακτη παροχή στους Δικαστικούς λειτουργούς η οποία καταβλήθηκε σε δόσεις και εις την οποία δεν επιτρέπεται οιαδήποτε φορολογικό βάρος [ad hoc ΣτΕ 295/2017], εντούτοις επιβλήθηκε παρανόμως από την Φορολογική αρχή για το φορολογικό και οικονομικό έτος 2014 η ορισθείσα για τα έτη αυτά ειδική εισφορά αλληλεγγύης, ενώ σύμφωνα με την υπ' αριθ. 295/2017 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας η επιβληθείσα αυτή ειδική εισφορά αλληλεγγύης κρίθηκε παράνομη αφού η έκτακτη παροχή του Ν. 3620/2007 που επιβλήθηκε στους Δικαστικούς λειτουργούς δεν συνιστά εισόδημα και δεν υπόκειται στην ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν. 3986/2011.

Ενόψει τούτων η ΑΑΔΕ συμμορφούμενη στην ανωτέρω απόφαση του ΣτΕ και δεχόμενη την προσφυγή του Προέδρου της ΕΕΕ έδωσε εντολή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ να προβεί σε νέα επανεκαθάριση και επιστροφή της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης που επιβλήθηκε παρανόμως στις ληφθείσες από εμάς δόσεις αναδρομικών όπου επιβλήθηκε ειδική εισφορά αλληλεγγύης κατά την εκκαθάριση των

φορολογικών μας δηλώσεων, τα δε ποσά επιστροφής κυμαίνονται για κάθε συνάδελφο κατά προσέγγιση και από πληροφόρηση μας ανά βαθμό από 1.500 έως 2.200 ευρώ. Επί εκδόσεως λοιπόν της υπ' αριθ. 1172/14-11-2017 ΠΟΛ της ΑΑΔΕ όπου παρατείνεται η υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων από τριετία σε πενταετία από την λήξη του έτους υποβολής αρχικής δήλωσης (π.χ. για τα εισοδήματα του 2013 η υποβολή φορολογικής δήλωσης λήγει το 2014 και επομένως η πενταετία για υποβολή τροποποιητικής δήλωσης αρχίζει το έτος 2014 και λήγει το έτος 2019), όσοι συνάδελφοι εν ενεργεία ή συνταξιούχοι έλαβαν τμηματικά τις δόσεις των αναδρομικών (Αλογοσκούφη) και τους επιβλήθηκε ειδική εισφορά αλληλεγγύης στις δύο τελευταίες δόσεις, μπορούν, όπως και ο γράφων έχει ήδη πράξει αναμένοντας σχετική απόφαση της ΑΑΔΕ, α) αρχικά να υποβάλλουν στην οικεία Δ.Ο.Υ τροποποιητική δήλωση για την επιστροφή της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης και β) μετά την παρέλευση άπρακτης της τρίμηνης προθεσμίας όπου ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. δεν απαντήσει να καταθέσουν σχετική ενδικοφανή προσφυγή στην Υποδιεύθυνση Επανεξέτασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της ΑΑΔΕ. Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω διαδικασία αφορά και τους συναδέλφους που εισέπραξαν εφάπαξ τα ως άνω αναδρομικά βάσει της τότε συμφωνίας των Δικαστικών Ενώσεων με το Υπουργείο Οικονομικών, εφόσον επιβλήθηκε και σε αυτούς ειδική εισφορά αλληλεγγύης μεταγενέστερα, αυτό όμως πρέπει να το διερευνήσουν στις οικείες Δ.Ο.Υ αυτών, προστρέχοντας οι ίδιοι ή οι λογιστές τους.

Τέλος σε ότι αφορά την επιστροφή του σκέλους της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για τα έτη που αυτή επιβλήθηκε στα συνολικά εισοδήματα μας, χωρίς να υπολογισθεί το ποσοστό 25% που ήταν αφορολόγητες οι αποδοχές μας, η ΑΑΔΕ με την ως άνω πρόσφατη απόφαση της δέχθηκε ότι η ειδική εισφορά αλληλεγγύης επιβάλλεται και στο ποσοστό, 25% των ακαθάριστων εισοδημάτων μας που τυγχάνει αφορολόγητο και επομένως εφόσον κάποιος συνάδελφος θέλει να συμπεριλάβει και αυτό το σκέλος στην ενδικοφανή του προσφυγή θα πρέπει να γνωρίζει την κρίση της ΑΑΔΕ καθώς και ότι κατά του χωρίου αυτού μετά την απάντηση της ΑΑΔΕ μπορεί να προσφύγει στα Διοικητικά Δικαστήρια.

